49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1471 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 11/24 ԱՊՐԻԼ 1906 30 ՄԼՖԷՐ 1324 – 11 ՆԻՍԱՆ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի Ճատէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
اوچ یوی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی : ارمانس فریه
ادارهخانهسی باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Ցարեկան	Վեցամեայ
Ամբողջ Հայաստան	80 ղր.	50 ղր.
Խաւառեալներու համար	108 »	60 »
Ղրատասխանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ տեղի համար, տողը 5 գրուշ
Մէկ տեղէ ա եր ի ծանուցման համար համաձայն պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՓԱՏԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐԵՒԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԳԱԼՈՒՍՏ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

Ոչ ոք ինձմէ աւելի յաւեցաւ Գալուստ Անդրէասեանի մահուան վրայ, զի ոչ ոք ինձմէ աւելի կը ճանչնար զինքը, որուն կեանքի ճրագին մարիլը հաղորդեց Գեղամ այնքան յանկարծ ու տխուր չեչտերով։ Անոր յուղարկաւորութիւնը նախախնամի հոլակոյտ-դամբանին վրայ խօսուած սրտայոյզ դամբանականները կարծես ակամայս լսեցի Զոլոյ թաղի գերեզմանոցին մէջ տարնէներ կրնան այն չէնքին ուր Գալուստ Անդրէասեանը ճանչցող ամբոխ — և արդէն կարելի չէր զայն ճանչնալ ու չսիրել — բոլոր բարեկամներուն ու հանակիրներուն արամ արձագանգն էին, այդ դամբանականը որ կը հնչէր այդ յաւէտ ազնուի երիտասարդին անչունչ մարմնոյն չուրջ, և ճշմարիտ թարգման էր մեր ամենուս վշտալիր զգացումներուն, երբ խօսք ուղղելով հէգ Գալուստին հոգւոյն կ'ըսէր Գեղամ իրեն վերջալոյսը՝ «Զինք մոռնար զիրկ, դուն ալ մի՛ մոռնար զմեզ։ Հանգի՛ստ ոսկորներուդ, սէր յիշատակիդ»։

Գալուստ Անդրէասեան իր ծննդավայրի Մուշի Ներսէսեան բարձրագոյն նախակրթարանին մէջ ուսանելէ ետքը՝ այլ եւս ոչ ուրիշ չարունակեց ուսումնական կեանքը, այլ բոլորովին ուսանողական կեանքը։ Ինքնաբերաբար առաջ տարաւ իր մտաւորական զարգացումը եւ հաւաքաց այն նախամտելի առանձնութիւնը որ ծանօթ է բոլոր անոնց որ հանուած են մայրաքաղաքիս լրագրական ու հրատարակչական գործունէութեան 1815էն ի վեր, յորմէհետէ սկսաւ երիտասարդ Գալուստ Անդրէասեան, և ունեցաւ կարեւոր ու յիշատակելի բաժին մը բոլոր այդ գրական գործունէութեան մէջ իբրեւ թղթակից-աշխատակից, խմբագիր և մինչեւ իսկ խմբագրապետ։ Կը թողում միւսներ իր աշխատութիւններեն իբրեւ տիպար ուսուցիչ թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ՛ գաւառներուն մէջ։

Թէ Գալուստ Անդրէասեան օր մը ոմանի ըլլար այն՝ ինչ որ եղաւ ապա, գուցէ ոչ գիտարան չէր ամէն անոնց համար՝ որ վարժ էին ճանչնալ մանուկ աշակերտներու հոգեբանութիւնը իրենց ուսանողական շրջանին մէջ իսկ։ Դեռ փոքրիկ պատանի մըն էր Գալուստ իբր 14 տարեկան կայտառ ու կարմրերես, ինչպէս են սովորաբար այդ կողմերու գաւառացի պատանիները, երբ առաջին անգամ ճանչցայ զինքը 1882ին։ Մանկավարժական հոգեբանական ամենադարձ ծանօթութիւն մը ունենալ բաւական էր հասկնալու համար թէ այդ սիրուն և ուշիմ պատանին ապագայ մը ունէր եւ ապագայ կը խոստանար։ Երկու տարի ետք ամենաշքեղ բնութիւն մը տարով առաւ շրջանաւարտի վիճակին, զոր իրեն յանձնեցին ուսուցչութեան ասպարէզ։ Ուսուցչութիւնը մեծ յոյս կը յայտնէր անոր ապագայ կրթական ու գրական գործունէութեանը վրայ։

Եւ արդարեւ երկար ժամանակ չանցաւ՝ Գալուստ Անդրէասեան սկիզբը դրաւ իր վրայ դրուած կրթական գրական յոյսերուն իրականացմանը։ Իր առած վիճակները պաւառական ամէն վարժարանի դասուները կը բանար իր առջեւը, ինչպէս նոյն Ներսէսեան-Կեդրոնական վարժարանէն մեկնող բոլոր շրջանաւարտներուն առջեւը, որովհետեւ այդ վարժարանը իրրեւ վարժապետանոց կը ծառայէ պաւառային տեղական դպրոցներուն համար։

Աւելորդ է ըսել թէ Ներսէսեան-Կեդրոնական վարժարանի լաւագոյն աշակերտները անոնք էին որ ուսում առած էին այն ատենները երբ Գալուստ Անդրէասեան աշակերտ էր հոն։ Բայց հասակով բնականէն կաւճ էր և դէմքով տակաւին չատ մատաղատի կ'երեւար։ Ընթացարտ ըլլալէն տարի մը վերջ միայն ուսուցչութեան սկսաւ, և առաջին պաշտօնավարութիւնը ունեցաւ Պիթլիսի Դամոց վանքի վարժարանին մէջ, զոր բոլորովին իր ամենականէն կը հոգար տեղւոյն հրեւելեանները Հոգեւոր Մ. Կարիպեան աղա։ Որոշեցուցա վարժարանին գէլերիքի էր վանքի մէջ ըլլալուն համար, ուր պիտի ընակէր և կերակրուէր նաև ուսուցիչ, տարեմուտի որոշուեցաւ միայն 8 օսմ. ոսկի։ Անդրէասեան ընդունեց այդ գումարը, պայմանաւ սակայն որ կանխիկ վճարուի իրեն։ Այն առարկութեանը՝ թէ գուցէ դրամը առնելէն ետքը պաշտօնը չատանէնէ կամ չչարունակէ, պատասխանուեցաւ վստահութիւն ունենալ անոր առացած կրթութեան ու կազմած նպատակին վրայ։ Բարեհոգի Հաճի աղան վճարեց այն ատեն 8 ոսկին, զոր առնելուն պէս Անդրէասեան չուկան իջաւ, ուամանոցային և ձմեռնային երկու ձեւը առաջին կարգի զգեստ չենել տուաւ եւրոպական ճաշակով, որով գլխէն մինչեւ ոտք զարդարուեցաւ այնպիսի մի տարազով մը՝ զոր հագիւ կը հագնէին տեղւոյն (Պիթլիսցի) ամէնէն հարուստ ընտանեաց անդամներ։ 8 ոսկիէն փարա մը չէր ուզեցուցած։ Օգտագործած չսպասի և օգիք, մնացեալ փողերով, կ'ասէ՝ փայլուն կրկնակոչիկ, ամառուան բարտպիշի և ձմեռուան փալտօն, ամէն բան կատարեալ էր, ինչպէս և ձեռնոց ու գաւազան։ Կը պակսէր սակիշրջանակ ակնոց միայն, անոր ալ պէտք չունէր։ Եւ այն Գալուստ որ ծննդավայրէն հոն եկած էր տեղական բաճկոնով և կապոյտ «ամիրբիան»ով «Թուման» կոչուած վարտիքով, և պարզն Գալուստ անդամ չէր կոչուեր 17 տարեկանի հասակին մէջ, ձոնս զգեստներուն իրեն հոգնած այդ ակնոցներով այլակերպութեան ենթարկեր մէկէն ի մէկ Գալուստ էֆէնտի կը դառնար և այդպէս կը ձայնուէր նոյն իսկ վարժարանին բարեբար Հաճի աղային, թայ բոլոր ուրիշներէ որ իր տարեցներուն ու վճարման եղանակին տեղեկութիւն չունէին։

Անդրէասեանի այս վարմունքը արդիւնք էր իր այն ըմբռնմանը՝ թէ ուսուցիչը պէտք է բարձր ըլլայ ընկերային մակարդակէն ոչ միայն իր ներքին արժէքով, այլ և արտաքին տեսքովը, պատասխանք տալելու համար աշակերտներուն և հասարակութեան։ Եւ արդարեւ Գալուստ Անդրէասեան միշտ այդպէս եղաւ ամէն ուր որ գտնուեցաւ։ Քիչ ժամանակէն իր համբաւը տարածուեցաւ այն կողմերը և ձեռքէ ձեռք քարտեցաւ իրրեւ բազմարդիւն և օրինակելի ուսուցիչ ու դաստիարակ։ Ցարդանք, սէր ու համակրութիւն շրջապատեցին զինքը ամէն տեղ։ Սահման ինքը որ սիրեր ու ասրեի ամենաս ուսուցչութեան սկսաւ, և առաջին պաշտօնավարութիւնը ունեցաւ Պիթլիսի Դամոց վանքի վարժարանին մէջ, զոր բոլորովին իր ամենականէն կը հոգար տեղւոյն հրեւելեանները Հոգեւոր Մ. Կարիպեան աղա։ Որոշեցուցա վարժարանին գէլերիքի էր վանքի մէջ ըլլալուն համար, ուր պիտի ընակէր և կերակրուէր նաև ուսուցիչ, տարեմուտի որոշուեցաւ միայն 8 օսմ. ոսկի։ Անդրէասեան ընդունեց այդ գումարը, պայմանաւ սակայն որ կանխիկ վճարուի իրեն։ Այն առարկութեանը՝ թէ գուցէ դրամը առնելէն ետքը պաշտօնը չատանէնէ կամ չչարունակէ, պատասխանուեցաւ վստահութիւն ունենալ անոր առացած կրթութեան ու կազմած նպատակին վրայ։ Բարեհոգի Հաճի աղան վճարեց այն ատեն 8 ոսկին, զոր առնելուն պէս Անդրէասեան չուկան իջաւ, ուամանոցային և ձմեռնային երկու ձեւը առաջին կարգի զգեստ չենել տուաւ եւրոպական ճաշակով, որով գլխէն մինչեւ ոտք զարդարուեցաւ այնպիսի մի տարազով մը՝ զոր հագիւ կը հագնէին տեղւոյն (Պիթլիսցի) ամէնէն հարուստ ընտանեաց անդամներ։ 8 ոսկիէն փարա մը չէր ուզեցուցած։ Օգտագործած չսպասի և օգիք, մնացեալ փողերով, կ'ասէ՝ փայլուն կրկնակոչիկ, ամառուան բարտպիշի և ձմեռուան փալտօն, ամէն բան կատարեալ էր, ինչպէս և ձեռնոց ու գաւազան։ Կը պակսէր սակիշրջանակ ակնոց միայն, անոր ալ պէտք չունէր։ Եւ այն Գալուստ որ ծննդավայրէն հոն եկած էր տեղական բաճկոնով և կապոյտ «ամիրբիան»ով «Թուման» կոչուած վարտիքով, և պարզն Գալուստ անդամ չէր կոչուեր 17 տարեկանի հասակին մէջ, ձոնս զգեստներուն իրեն հագցնած այդ ակնոցներով այլակերպութեան ենթարկեր մէկէն ի մէկ Գալուստ էֆէնտի կը դառնար և այդպէս կը ձայնուէր նոյն

ԳՐԵԳՈՐԱՅԻՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

"ԱՊՈՐԵԼՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԸ„

Մարդը իր ներքին անբնականալի առեղծուածային գործարանաւորութիւնովը չգիտցած մեքենայի մը նմանցուած է ու խիստ իրաւամբ։ Մեքենան շարժելու համար չպէտք ունի, կեանքի գործիչն ալ գործելու համար ջերմութիւն պէտք ունի։ Մեքենան շարժող չունի արտաքինէ համար վառելանիւթի պէտք կայ. կեանքին գործիչն ալ յարատեւ ջերմութեան արտաքինէն համար կերակուրի պէտք կայ։ Մեքենային չարաչար ու անխորհուրդ գործածութիւնը ժամանակաւոր կամ մշտնջենական անշարժութեան կը դատապարտէ զայն. կեանքին ալ չարաչար ու անխորհուրդ գործածութիւնը ժամանակաւոր անկանոն գործունէութեան և կամ յանենական դադարի կը դատապարտէ զայն. առաջինը հիւանդութիւն կ'անուանենք մենք իսկ երկրորդը՝ մահ։

* * *

Գիտութիւնը այսօր մեզի կը սովրեցնէ սա յանենական ճշմարտութիւնը բնութեան մէջ թէ «առանց պատճառի արդիւնք չի կայ»։ «Գիպուած»ը որ տակաւին չատերուն ընդունի յանկերգն է՝ չատոնց դարձած է գոյութիւն ունենալէ գիտութեան համար։ Բնութիւնները սկզբնապատճառին որոնիսութիւնը երբեք չարգարացուեր «գիպուած»ի մը գոյութիւնը։ Անէն ներեւոյթ իր բնապատճառը ունի, հոգ չէ թէ դեռ այսօր իսկ բժշկական գիտութիւնը տակաւին զգայ ինքզինքը բաւական մը լայնարել ծաղումը կարգ մը հիւանդութիւններուն՝ որոնք տակաւին անծանօթին ալքերան մէջ կը յանին, ու ինքնապատ (Idiopathie) կ'անուանուին, բան մը որ յաւէտ հոմանիշն է «Չեմ գիտեր»ին և որ սակայն սա քաջալերիչ համարումը կուտայ մարդուն որ օր մը անոնց ալ պատճառը պիտի գտնուի։ քանի որ այսօր բժշկական գիտութիւնը կրնայ հարիւրաւոր հիւանդութիւններ հանրել որոնց բնապատճառը «Խիզարագի»ն էր դեռ երէկ, մինչդեռ այսօր այդ բաւին մէջ իր մանաւանդ մանրէն կը բաղմի զինք գիտութեան ներկայացնողին անուանովը կնքուած։

Ու հակառակ սա յաւիտենական ճշմարտութեան — ու ասի տարօրինակ ու մտքանգամն արդահատելի իրողութիւն մըն է — այսօր մարդուրդը ընդհանրապէս միամիտ կարծիք մը ունի անոնք որոնք ծագումին մասին, ու ցաւալի ապաստութիւնով մը «Ատուածմէ է» կը պատասխանէ ան ամէն անգամ որ հիւանդութեան պատճառը հարցուի իրենն։ Մինչ իրականութեան մէջ ան՝ այսինքն սիրտնապատառաւ՝ պէտք է մնանակ կամ գինեսան մը ապիսակ գաւաթներուն մէջ՝ որոնք իրենց դանդաղ այլ յարատեւ թունաւորումովը սարքներ վերջ տուն են տուեր սա տիկի նման ջրալից փարին, և կամ ցովակացի մը պատուար մարմնին մէջ՝ որուն հարատեւ վարկեանները դէպի իրենց գանակը, կը վատաւերեն մեզ թէ այսօր ախտերը փոխանակ Ատուածային պատուհասի վերագրելու պէտք է նեռանք ուզղակի կամ անուղղակի հետեւանքը մեր անխոհեմ կեանքին բնութեան պարտութիւններու ապօրէն ընթացքին բերումով։

«Ապրիլ գիտնար» կը պատան Ֆրանսացի հռետոր կենցաղագէտներ ու մեզի կը սորվեցնեն բոլոր այն ծերգերուն ու մարմնոյ շարժումները իգական սեռի մը հանդէպ որոնք անհրաժեշտ են եղեր ապրելի մը դնելու ներս։ Ու ասանք բոլորը մեզի՝ երբ մենք սակաւին առողջ ապրիլ չենք գիտեր։

* * *

Փաստը վարդին անբաժան ընկերն է։ Ու ապահովս չի կայ որ գիտութիւն ու ատատանք կեանք վարդին անբաժան փուշերը կը կազմեն։ Եւ սակայն վստահ ըլլանք որ այսօր ատուղջապատիկ կանոնները սակ ապրող անձ մը իր ցորտնին վրայ հագիւ քանի մը փուշեր միայն կը համբէ ու անոնք ալ իրենց խայթող հանգամանքին չատ բան կորսնցուցած։

Ասոնց չի փափաքինք առանց փուշի կեանքն ապրիլ։

Ա. ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
Բժշկ. ուսանող

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՆԱԹԱԼԻ ՄԷՋ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ԶՈՒԼՈՒՆԵՐԻՆ ԴԷՄ

Անգլիական կառավարութիւնը պարտաւորուեցաւ 7000 զաղթական զօրք դրօշի տակ կանչել, Հարաւային Աֆրիկէի կացութեան համար, որ անգլիական թերթերուն վերջին լուրերուն նայելով գժուարացած է։ Նախնի կառավարիչը կը հեռագրէ թէ գործերուն վիճակին 30 տարիէ ի վեր սեղեակ ընելի քսմիսերը յայտարարեր է թէ կառ-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՒԹԱԹՈՆԸ 11

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՀՈՒԱՐՇԻ ԵՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՅԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Բ.

Սբր Ճէյմս Կուպիի չափ ալ գեղանի էլէն ու անոր հայրը ուրախ էին երիտասարդին յաղողութեանը առթիւ։ Իրաւ՝ այսչափ նախանձելի աղջկան մը համար արժանաւոր փեսացուներ չէին պակսեր թէեւ, սակայն Սբր Ճէյմս մանաւոր համակրանք մը զգաւած էր Բուրնէմսընեներու չրջանակին մէջ, ուր բանասաւրութիւն կը նկատուէր իրեն մուտքը իր փեսայ։

Գեղանի էլէն հորը պաշտօնական յայտարարութենէն եաք Սբր Ճէյմսի դառնալով,

— Հիմայ որ մեր նշանախօսութիւնը կատարուեցաւ լմնցաւ, բան, կը հաճի՞ք քիչ մը տեղեկութիւն տայ ձեր հօրաքրոջ մասուն պարագաներուն նկատմամբ։

— Ես ալ մանրամասնութիւններէն անտեղեակ եմ, մինակ Պոմթրնէն եկած է մահագոյժը պաշտօնապէս, որ ս և է կասկած չի վերցներ. արդարեւ ծերունի հօրաքրոջս մահը վիշտ կը պատճառէ ինձ, սակայն նկատելով որ անոր մահուանիը միայն արժանացայ ձեր ամուսինը կոչուելու երջանկութեան, անմիջապէս կը մոռնամ ամէն բան ու բախտաւորութիւնս կ'ըմբոշխնեմ միայն։

— Այ աս ոմով պէտք չէ որ խօսինք, բան գեղուհին սիրուն ժպիտով մը, այդ բացատրութիւնները հաճելի չեն հնչեր երկու նշանածներու բերանին մէջ, որոնք լուսեայն կը կարդան իրարու սիրտ։

Միլիոնատէրը Սբր Ճէյմսն ու Էլէնը ձգելով որ իրարու հետ սէր փոխանակեն, ինք այս լուրը անուղղակի կերպով եղբօրորդւոյն՝ Սբր Դրիլօրի Շօրթի հաղորդելու փութիկատութեամբ, անմիջապէս նամակ մը գրեց անոր ու ծանոյց՝ Էլէնի Սբր Ճէյմսի հետ նշանուիլն ու անոնց մօտալուտ ամուսնութիւնը։

Այս անակնկալը լաւսի մը նման խորապէս հարուածեց Սբր Դրիլօրի Շօրթը որ անզգայաբար սկսաւ արտասուել։ Արդէն ամէնքս՝ հիմա այս պարտութենէն եաք իրեն այնպէս թուեցաւ որ բոլոր Նիւ Եօրքի մտակցութիւնը լսած է իրեն եղած մեծամեծ ու ամէն մարդ զինքը պիտի ծաղրէ։ Այս դաղափարը սկսաւ հետզհետէ արմատանալ ու մեծ հանմնամութիւններ ստանալ որմէն խորը։ պահ մը յանահատութիւնը այն աստիճանին հասաւ որ սկսաւ անձնասպանութեան վրայ մտածել։ Արդէն լուսն սիրով մը կապուած էր էլէնին, որմէ զրկուելէ եաք, ալ ինչու. հանար ապրէր, անոր սոր նախանձին ու ծաղրին առարկայ ըլլալ կը մնար իրեն ասկէ վերջ, ինչ որ ամէն օր մուտնել էր իրեն պէս պատուանիներ ու ամչկոտ, քաշուած մէկու մը համար։

Այս պարագաները հետզհետէ կը կրկնապատկէին զայրոյթին ու նախանձը Սբր Դրիլօրի, որ սառապանքներով անցուց սառներկու ժամ. եւ դարձ կատաց կատաց վերատացաւ զարարութիւնն ու սկսաւ աւելի հաշուարար ոգւով զատել խնդիրը, վնիքը բաղդատութեան դրաւ Սբր Ճէյմս Կուպիի հետ, և ինքն ալ խոստովանեցաւ որ գեղուհին էլէն իրաւունք ունէր զայն իրմէ նախադասելու։ Այսպէս կամաց կամաց գաւաթ ինքզինքը ու որոշեց փոխանակ անձնասպան ըլլալու, անգամ մը ալ երեւերեսի չգալ ոչ էլէնի ու ոչ ալ Սբր Ճէյմս Կուպիի հետ։ Նոր նիկ հօրեղբօրը հետ ալ չտեսակցիլ որոշեց։

Սբր Տավիտ Բուրնէմսն սակայն՝ Դրիլօրիի գրած նամակին մէջ, համբերատարութիւն ու պարարիւնութիւն յանձնարարիլ եաք, հետեւեալը աւելցուցած էր։

«Վստահ եմ որ սիրելի Դրիլօրի, կը հաճիք ձեր ներիայացութեամբ պատուել էլէնի նշանախօսութեան ու հարատեւաց հանդէսը, ինչ որ մեծ պատիւ և ուրախութիւն է մեր համայն ընտանիքին համար։ Եւ ու էլէնն ա կընդէա կ'սպասենք ձեր ներկայութեան, եթէ ոչ է պատրաստակամ խուսափիլ փորձէք, խորապէս պիտի վշտանանք երկուքս ալ։»

Սբր Դրիլօրի Շօրթ ալ այսչափին չէր կրնար դիմանալ։ էլէնէն մերժուելէ եաք, անոր ուրիշի մը հետ ամուսնանալու տանջանքին ալ չէր կրնար դիմադրել։ Ինչ դէմքով ներկայ պիտի գտնուէր հարսիքին, հանրութեան ծաղրը իր վրայ հրաւիրելու համար.

ուստի զմեզ սրտին վիշտը հօրեղբօրը պարզելու դիտաւորով գրեց անոր թէ, թէեւ չատ կը փափաքի ասանկ հանդիսաւոր օրերու մէջ ինքն ալ մասնակցիլ հօրեղբօրը ընտանեկան ուրախութեանց, սակայն անդիմադրելի պատճառաւով մը ստիպուած ըլլալով Նիւ Եօրքէն բացակայիլ, ներողութիւն կը խնդրէ այս ակամայ բացակայութեանը համար և կը կանխէ իր չնորհաւորութիւնները էլէնի ամուսնութեանը առթիւ.

Այս նամակը խորապէս ազդեց թէ Սբր Տավիտի և թէ դեղանի էլէնի վրայ. երկուքն ալ ճշմարտապէս ցաւեցան, բայց ինչ կրնային ընել։ Սբր Ճէյմս Կուպին կարելի չէր ստորադասել իրեն։ էլէնն խղճահարելով հօրեղբօրորդւոյն առթիւ վիշտին համար.

— Փութի՞ հա՛յր, բան, չեմ ուզեր որ Դրիլօրիի սիրտը կոտրի. խեղճ արդան վերջին ծայր յուսահատած կը թուի. արդէն քաշուած կեանք մը ունի, չըլլայ որ այս պարագան նախանձնք մը նկատէ իրեն ու ոխտը քաներու վրայ մտածէ։

— Իրաւունք ունիս զաւակս, պատասխանեց միլիոնատէրը, սակայն ինչ կուգար ձեռքէս. կրնայի դրեզ իրեն հետ ամուսնացնել։

— Բայց գոնէ կրնանք վիշտը թեթեւցնել ու մեր մտերմական չրջանակին մէջ մխիթարութիւն հաղորդել իրեն. ողջմտութիւնն ու անհեղութիւնը պարտականութիւն կը դնէ մեր վրայ այս անոք ու ամէկոտ դան մեծ փորձանքէ մը փրկելու։ Պէտք է դուք անձամբ երթաք ու փրոր ասնէք, ես թէեւ ձեզմէ առաջ կը փութայի հօրեղբօրորդւոյս մօտ բայց կը վախնամ որ իմ այցելութիւնս հիմա տաղտուկ պատճառէ իրեն։

Սբր Տավիտ Բուրնէմսն արդարացի գտնելով զանգին այս թելադրութիւնը՝ անմիջապէս Սբր Դրիլօրիի բնակարանը գնաց անձամբ, ուր իր պերճախօսութեան առիւծի մթերքը ի յայտ բերելով յաղթեցաւ սիրտը առնել եղբօրորդւոյն ու դայն եւս կիցնել Նիւ Եօրքի մեկնելու որոշումէն։

Երիտասարդը էլէնին մեծութենէն ազդուած, ամէն վայրկեան բան. արբանդութիւն կ'զգար՝ հօրեղբօրը գորովալից խօսքերուն առջեւ. հարիւր անգամ կ'անիծէր իր ամէկոտ ու քաշուող բնաւորութիւնը, որուն պատճառով միայն զրկուած էր էլէնէն, ինչ օգուտ որ սակայն իր ձեռքը չէր յաղթել այդ հիւանդութեան։

(Շարունակելի)

...թիւը կրնայ խիստ վտանգաւոր դառնալ։ Կառավարիչը կը հեռագրէ նաև թէ 250 Պէէրներ զինուորագրուած են անգլիական գաղթականներու մէջ Զուլուներուն դէմ գործելու համար։ Կ'ըսուի որ եթէ բոլոր Զուլուներն ալ գործեն Անգլիոյ դէմ, պիտի չկրնան նոյն դիմադրութիւնը ընել ինչպէս ըրին Զուլուական Պատերազմին մէջ, որովհետև հիմա զօրագրնդային գրութիւն չունին, ինչպէս ունէին հին Զուլու ցեղապետներուն տակն, իրենց զօրագնդերը հիմա ցրուած ըլլալով։ Բայց լաւ զինուած են իրենց ցեղային նիզակներով և վահաններով, ամենք ալ նոր ոճով հրացան և ռազմամթերք ունին։ Վերջին վիճակագրութեան համաձայն, ներկայ դէպքին Զուլուներուն բնակած Ն'Քանտա գաւառակին մէջ 7,881 հրացաններ կան, իւրաքանչիւրին մէջ միջին հաշուով 44, հոպի։

Հարաւային և Արևելեան Զուլուսանի ապիտակամարթ բնակչութիւնը փոքրաթիւ է և ցիրուցան, գլխաւորաբար համախմբուած ըլլալով գլխաւոր քաղաքներուն և գիւղական զինուորական պահակատեղիներուն մօտերը։ Ամենէն աւելի շատ թուով ապիտակամարթ բնակիչները կը գտնուին Ութբէնիսի և Վրիհէյսի նորակազմ պօլբարան գաւառներուն մէջ, որոնք Գոլերաղմէն ի վեր Նաթալի մասը կը կազմեն։

Զուլու ցեղապետ Տինիզուլուի կեդրոնը Ն'ոմանտէ գաւառային մէջ է, հիւսիսային Զուլուսան, Վրիհէյսի սահմանին մօտ։

Նաթալի գործող քաղաքական զինուորութեան թիւն է 4,500, բայց երբ առայն և երկրորդ պահեստներն ալ ի զէն կոչուին, 10,000 զօրք կրնայ է տրամադրելի ընել ճակատամարտի դաշտին վրայ։ Նաթալի մէջ այս գաղթականն զօրքերէն զատ կայ նաև Սիոֆանան Բանէյոն Լանդաւանը, որ վերջերս Եօհանէսբուրկէն Մարիցպարգ զրկուեցաւ։ Գատաւորելի այժ մը ցանցաղրել տարի անանուած է, եթէ նոյն իսկ Զուլուներուն չարտուեր ընդհանուր չըլլայ։ Աւ այժմ Անգլիական նոր զօրք պիտի չղրկուի։

Կամաւոր գունդի մը զօրահրաւէրութիւնը սկսաւ Բիթէրմարիցպուրգի (մայրաքաղաք Նաթալի) մէջ։ Կառավարութիւնը ամենէն գաղտ մարդիկը միայն կ'ընդունէր։ Եշ. օր այս կամաւորներուն մարզանքը կատարուեցաւ, և Բշ. (երեկ) ճամբայ պիտի ելնէին։

Ընդհանուր հրամասարութիւնը յանձնուած է դեր գնդապետ Բոյսթերի, որ փայլուն ազայ մին է, լաւ գիտէ Զուլուներուն լեզուն, երկար տարեներ անոնց մէջ պարծնամաքած ըլլալով։ Երկու խարդ թնդանօթ ալ պիտի ուղեկցեն իրենց հետ։

Տինիզուլու ցեղապետ մամուտ նամական մը կ'ըսուի Նաթալի կառավարչին թէ ինք իր ցեղակիցներուն հանձնիտ չէ, և իրեն մասին սարսռուած կարծիքներ անոնցմէ։ «Եթէ կառավարութիւնը կ'ուզէ, ես պատրաստ եմ իմ բոլոր մարդիկս Ն'Քանտա զրկելու դէպի Զուլուներուն դէմ, կամ ինչպէս որ կ'ուզէք, հրաման տամ իմ մարդոցս որ անտառ մանելով բանեն իսկոյն Իշխանութեանց հնազանդ այդ չարն Գոնգոպիան, որ կը հանձնակի վրդովել մեր խաղաղութիւնը։ Ցիսլիչարէ անկարող եմ, ինչպէս գիտէք, անձամբ փարելու իմ մարդիս, բայց եթէ կ'ուզէք որ անոգառնամ Ն'Քանտա երթամ, պատրաստ եմ հանձնակ վառուղղութեանս։»

Տինիզուլի պատասխանը հրատարակուեցաւ Նաթալի մէջ, ուր գոհունակութեամբ ընդունուեցաւ։ Բայց կառավարութիւնը հարկ չտեսաւ որ Տինիզուլու գործն կատարէ։

Ն'Տամպի ցեղապետ Գամպաթայի մասին։ Մէլմոթի շրջակայքը գտնուած ապիտակամարթ բնակիչները իրենց վախէն բանակաւորին քաշուեցան։ Ն'Գոմպայի մէջ Զուլու ցեղապետները իրենց ընկերներին վրայ խորհրդակցեցան։ Գամպաթայի մարդիկը ուրախ առին Ապուանէնի մեկնումը, բայց հիմա ա՛ր ըլլալնին յայտնի չէ։ Մէլմոթի մէջ 55 ար միայն կայ պահպանելու համար 130 կիները և ոտարը, որոնք հոգանական եկեղեցիին շուրջ ապաստանած են, թիւերով պատնէշներ կազմելով Զուլուական յարձակումին դէմ։

Ն'Քանտա գաւառակը խորտուբորտ լեռնային երկիր մին է, Ինգաբի և Ումվարգի գետերուն մէջեւ, որուն հարաւային զառիթափերը մանուանդ խիստ անտառուտ են։ Սիստ գիտուած գետնին մին է զինուորական գործողութեանց համար, և գիտուորութիւնը աւելի կը սատարէնին ապրին անոնցմէ ցրուած ամրոցներ։ Բնականաբար ապահով թաքստոցներ կան շատ կողմեր, ամէն ցեղ իրեն յատուկ թաքստոցը ունի, և ասոնց տեղը միմիայն ընկերները գիտեն։ Այս գաւառակին հարաւային ծայրին մօտ կայ Զէյթբրեղը, որ 1884ին շինուեցաւ Տինիզուլուի վերջին թագաւորութեանց տանն։ Այս վայրը Էշօու և Էմբանանէլինի գաւառակներուն միջեւ կը գտնուի, երկուքէն ալ երեսուն մղոն հեռի։ Ինգաբի գետին հիւսիսային կողմը, և Իլիպուտա լեռներն հինգ—վեց մղոն հեռի կայ Բանտայի բերդը։ Ամբ բլուրը 120 ոտք բարձր է, իր երեք կողմերը գրեթէ զուգահեռական, բաց ի հիւսիսային կողմէն, ուր 120 ոտք երկայն և 30 ոտք լայն նեղ սարէ մը կարելի է ներս մտնել ծունկի վրայ գալով կամ մեւաքի վրայ գալով։ Գագաթը 800 արտաւար ընդարձակ է, թեթեւակի կորնթարթ, և փուշերով ու թուփերով ծածկուած։ Լաւ և առատ ջուր կայ, որովհետև Ինգաբի կամ Ինգաբգի գետը թափով վտակներէն մին այդ բլուրին գագաթէն կը ելնէ։ Գագաթին վրայ կեցողները կրնան ամէն կերպով արգիլել բլուրին մօտեցողները։ Հիւսիսէն միայն կարելի է սայլ անցընել, բայց ասոնք ալ երկու մղոնէն աւելի տեղ չեն կրնար երթալ։ Ցեռաց կայ նաև Ումբօրոմա թաքստոցը, Ջուլէմի մը ետեւը Մօմի գետին վրայ, որ Ինգաբգի վտակներէն մին է։ Մօմի կը թափի Ն'Քանտայի կեդրոնէն վար, և Ումբօրոմա սատոյ ճամբան կ'անցնի Մէքէվայոյի գերեզմանատունէն, որուն շրջակայքը կրնայ այս պահուս ծածկած ըլլալ Գամպաթա։ Այսպիսի ամրոցներէն երբորդ մին է նաև Ինքանգանա, խորունկ դահանդ մը կամ շրջափակ հովիտ մը երկու բլուրներու մէջեւ, երկու կողմը ժայռերով և մացառներով, Նքաթայի բնիկ բանակաւորելիս մօտ։ Մէքէվայոյ Զուլու ցեղապետը առանձնաբար հոս պատրաստած էր։ Այս ամրոցին մօտենալու համար մէկ ճամբայ միայն կայ իսկոյն նեղ պարանոցէ մը, ուրկէ ցամէն անգամ մէկ հոգի միայն կ'անցնի։

Բայց այս բնիկ ամրոցներէն ամէնէն կարևորն է Ումֆա Սիքանանգալի բանակատեղի մօտ։ Ամիսա նեղ ճեղք մին է, չատ խորունկ, 200 եարտա լայն։ Կը գտնուի Ն'Քանտայի մօտ Տոբուզա մացառին հիւսիսային կողմը, և ուրկէց ուրիշ ոչինչ ելք չունի, բացի մեկ ճամբայ մը կը տանի Ումֆուպլինի։ Այս ճամբան ընդհանրապէս գիտեն, բոլորովին ծառերուն մէջէն ըլլալով։ Բայց մէկ չարքի վրայ իրարու ետեւէ քարկոյտ կարկէր է կարել անցնելու։ Երկու ժամէն այս կերպով կարելի է ձիերն ալ անցընել։ Իմպուտաս լեռը ասոր մուտքին մօտ կը գտնուի։ Ն'Քանտայի այս անտառները ծանր արգելքներ են զինուորական գործողութեանց հանար։ 1884ին Զուլուները ապահով պատսպարանէր գտան անոնց մէջ, և երկար ժամանակ անգլիական զորքերը չկրցան լաւ մը ընել։

ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈՅԻ ԱՂԷՏՔԸ.— Կէս պաշտօնական տեղեկութիւն մը կ'ըսէ թէ Սան Ֆրանչիսքոյի հրամար արտասահմանէն օգնութիւն հարկ չկայ, որովհետև Միացեալ Նահանգները բոլորովին ի վիճակի են ոչնչաբեղած օգնութիւններու մատակարարելու։ Ամերիկայի ամէն կողմերէն դրամական գումարներ կը հասնին հեռագիրով։ Բուզվէլտ 1000 տոլար նուիրեց, Բարնէկի, Սիմանսաս Կոլի Ընկերութիւնը և Ամերիկեան Պոստարան ընկերութիւնը 100,000ական տոլար։

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՂԷՏՔԻՆ ՎՐԱՅ.— Ուրբաթ գիշեր վերջալոյս լուր հասաւ Լոնտոն թէ յաջորդ են հրդեհին ուժգնութիւնը կրուրել և քարքարին մէկ անկիւնն սահմանափակ զան։ Բայց գիշերապարար չաս ուշ, որովհետև քաղաքին գրեթէ երեք չորրորդը փճացած է, և թեթեւս մնացեալ չգտնուիներն հեռանալու է որ հրդեհը մարեցաւ։ Յայտնի է թէ հրդեհին պատճառած վնասն երբաշարժին պատճառած վնասէն չատ աւելի մեծ եղած է, ինչպէս նոյն բանը կ'ըսէ քաղաքապետ նախագահ Բուզվէլտի գրեան իր վերջին տեղեկագրին մէջ։ Անգորութիւնը վերանայուած է հիմա քաղաքին մէջ, և նոր վառարան և մնալնելու համար անմիջական կարգադրութիւններ կ'ըլլան Ուանգինգթրնէն, ինչպէս նաև նոր զօրքեր կը գրեանի։

Գալով բուն քաղաքին, անիկա ամբողջովին բարձրացած պէս է համարիլ ալիքարացոյց քարէսէն։ Իրաւ է որ տեղ տեղ քանի մը չէնքեր կամ տուներու խումբեր կանգուն են մնրձակայ ահաւոր աւերածութենէն դէմ, բայց փոքրիկ կէտեր միայն են ասոնք փճացած քաղաքին քարէսին վրայ։ Մասնաւոր մշակներով քաղաքին արտաքնոցներուն հարաւ վիլլաները փրիլլա համար եղած ջանքերը բոլորովին սարդարին եղան, որովհետև հրդեհը սատիկ հովէն քշուելով անապին արագութեամբ կ'անցներ փլցուած չէնքերէն անդին, և կարծես հրդեհին զօրքը կը գիւրացնէին անանք, ա՛յնպէս որ հիմա աւերակներու կոյտ մին է ա՛յն թարմ ալ, ուր կը գտնուէին անտառներու վերաբերեալ հաշուառուր տարբերութիւններ։

Ուրբաթ գիշեր հանրային պարտէզները Էշօու և Էմբանանէլինի գաւառակներուն մինչեւ կը գտնուին, երկուքէն ալ երեսուն մղոն հեռի։ Ինգաբի գետին հիւսիսային կողմը, և Իլիպուտա լեռներն հինգ—վեց մղոն հեռի կայ Բանտայի բերդը։ Ամբ բլուրը 120 ոտք բարձր է, իր երեք կողմերը գրեթէ զուգահեռական, բաց ի հիւսիսային կողմէն, ուր 120 ոտք երկայն և 30 ոտք լայն նեղ սարէ մը կարելի է ներս մտնել ծունկի վրայ գալով կամ մեւաքի վրայ գալով։ Գագաթը 800 արտաւար ընդարձակ է, թեթեւակի կորնթարթ, և փուշերով ու թուփերով ծածկուած։ Լաւ և առատ ջուր կայ, որովհետև Ինգաբի կամ Ինգաբգի գետը թափով վտակներէն մին այդ բլուրին գագաթէն կը ելնէ։ Գագաթին վրայ կեցողները կրնան ամէն կերպով արգիլել բլուրին մօտեցողները։ Հիւսիսէն միայն կարելի է սայլ անցընել, բայց ասոնք ալ երկու մղոնէն աւելի տեղ չեն կրնար երթալ։ Ցեռաց կայ նաև Ումբօրոմա թաքստոցը, Ջուլէմի մը ետեւը Մօմի գետին վրայ, որ Ինգաբգի վտակներէն մին է։ Մօմի կը թափի Ն'Քանտայի կեդրոնէն վար, և Ումբօրոմա սատոյ ճամբան կ'անցնի Մէքէվայոյի գերեզմանատունէն, որուն շրջակայքը կրնայ այս պահուս ծածկած ըլլալ Գամպաթա։ Այսպիսի ամրոցներէն երբորդ մին է նաև Ինքանգանա, խորունկ դահանդ մը կամ շրջափակ հովիտ մը երկու բլուրներու մէջեւ, երկու կողմը ժայռերով և մացառներով, Նքաթայի բնիկ բանակաւորելիս մօտ։ Մէքէվայոյ Զուլու ցեղապետը առանձնաբար հոս պատրաստած էր։ Այս ամրոցին մօտենալու համար մէկ ճամբայ միայն կայ իսկոյն նեղ պարանոցէ մը, ուրկէց ամէն անգամ մէկ հոգի միայն կ'անցնի։

Բայց այս բնիկ ամրոցներէն ամէնէն կարևորն է Ումֆա Սիքանանգալի բանակատեղի մօտ։ Ամիսա նեղ ճեղք մին է, չատ խորունկ, 200 եարտա լայն։ Կը գտնուի Ն'Քանտայի մօտ Տոբուզա մացառին հիւսիսային կողմը, և ուրկէց ուրիշ ոչինչ ելք չունի, բացի մեկ ճամբայ մը կը տանի Ումֆուպլինի։ Այս ճամբան ընդհանրապէս գիտեն, բոլորովին ծառերուն մէջէն ըլլալով։ Բայց մէկ չարքի վրայ իրարու ետեւէ քարկոյտ կարկէր է կարել անցնելու։ Երկու ժամէն այս կերպով կարելի է ձիերն ալ անցընել։ Իմպուտաս լեռը ասոր մուտքին մօտ կը գտնուի։ Ն'Քանտայի այս անտառները ծանր արգելքներ են զինուորական գործողութեանց հանար։ 1884ին Զուլուները ապահով պատսպարանէր գտան անոնց մէջ, և երկար ժամանակ անգլիական զորքերը չկրցան լաւ մը ընել։

ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈՅԻ ԱՂԷՏՔԸ.— Կէս պաշտօնական տեղեկութիւն մը կ'ըսէ թէ Սան Ֆրանչիսքոյի հրամար արտասահմանէն օգնութիւն հարկ չկայ, որովհետև Միացեալ Նահանգները բոլորովին ի վիճակի են ոչնչաբեղած օգնութիւններու մատակարարելու։ Ամերիկայի ամէն կողմերէն դրամական գումարներ կը հասնին հեռագիրով։ Բուզվէլտ 1000 տոլար նուիրեց, Բարնէկի, Սիմանսաս Կոլի Ընկերութիւնը և Ամերիկեան Պոստարան ընկերութիւնը 100,000ական տոլար։

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՂԷՏՔԻՆ ՎՐԱՅ.— Ուրբաթ գիշեր վերջալոյս լուր հասաւ Լոնտոն թէ յաջորդ են հրդեհին ուժգնութիւնը կրուրել և քարքարին մէկ անկիւնն սահմանափակ զան։ Բայց գիշերապարար չաս ուշ, որովհետև քաղաքին գրեթէ երեք չորրորդը փճացած է, և թեթեւս մնացեալ չգտնուիներն հեռանալու է որ հրդեհը մարեցաւ։ Յայտնի է թէ հրդեհին պատճառած վնասն երբաշարժին պատճառած վնասէն չատ աւելի մեծ եղած է, ինչպէս նոյն բանը կ'ըսէ քաղաքապետ նախագահ Բուզվէլտի գրեան իր վերջին տեղեկագրին մէջ։ Անգորութիւնը վերանայուած է հիմա քաղաքին մէջ, և նոր վառարան և մնալնելու համար անմիջական կարգադրութիւններ կ'ըլլան Ուանգինգթրնէն, ինչպէս նաև նոր զօրքեր կը գրեանի։

Գալով բուն քաղաքին, անիկա ամբողջովին բարձրացած պէս է համարիլ ալիքարացոյց քարէսէն։ Իրաւ է որ տեղ տեղ քանի մը չէնքեր կամ տուներու խումբեր կանգուն են մնրձակայ ահաւոր աւերածութենէն դէմ, բայց փոքրիկ կէտեր միայն են ասոնք փճացած քաղաքին քարէսին վրայ։ Մասնաւոր մշակներով քաղաքին արտաքնոցներուն հարաւ վիլլաները փրիլլա համար եղած ջանքերը բոլորովին սարդարին եղան, որովհետև հրդեհը սատիկ հովէն քշուելով անապին արագութեամբ կ'անցներ փլցուած չէնքերէն անդին, և կարծես հրդեհին զօրքը կը գիւրացնէին անանք, ա՛յնպէս որ հիմա աւերակներու կոյտ մին է ա՛յն թարմ ալ, ուր կը գտնուէին անտառներու վերաբերեալ հաշուառուր տարբերութիւններ։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԳԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈ.— Շատ մը ապահովագրական խոշոր ընկերութիւններ կը հաղորդեն թէ վնասները արագ արագ պիտի վճարուին և չատ սիրով։ Սան Ֆրանչիսքոյի սեղանաւորներուն ամենահարուստ ընկերութիւնը Նիւ Եորք հանձնելով յայտարարեց թէ Սան Ֆրանչիսքո հինգ տարուան մէջ առաջարկի աւելի մեծ և գեղեցիկ պիտի ըլլայ։ Բազաքին նորոգման առիթով նոր լաւագոյնութիւններ պիտի ըլլան, և ասկիանքերու պէտքերուն ժամանակէն մնացած ըլլալով պիտի հարմարուին։ Ուրիշ առաջնակարգ քաղաքացիներ, ինչպէս Սրէքքլս, Միլլս և ուրիշներ արդէն յայտարարեցին թէ ի մօտոյ նորէն պիտի չմնան։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՅԻՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Սան Ֆրանչիսքոյի մեծ սպանդանոցը կրակ առած մինչեւին 300 արշաւներ դուրս փախան մոլեղնած, փողոցներուն մէջ, և հարկ եղաւ որ ատրիանները զանոնք սպաննեն։ Կառապի եղ մը փարկաւ մէկուն, որ խիստ մեռաւ։ ուրիշ տասներկու հոգիներ ալ այս կերպով մեռան։

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՆԻՒ ԵՈՐՔԷՆ.— Սան Ֆրանչիսքոյի աղէտքը 1872ի Դեկտեմբերի տրդեհէն ալ սատիկ եղած է։ Դժբախտութիւնը հոն էր մանաւանդ որ 55,000 տուներէն 50,000ը փայտաշէն էին։ Հրդեհը 25 մղոն շրջանակ մը կը տեսնուէր։ Բազաքին վարչութեան գլխաւոր նեղութիւնը քաղաքին անորէն ապրիներուն մէջ։ Գազերը և սրիկաները խիստ և առանց դատաստանի մեռցնելու և գանկոծելու մեծաւոր հրաշք կը գործ։ Սան Ֆրանչիսքոյի մէջ, և հիմակ որ գործադրութիւնը քանիցս տեսնուեցաւ, ապարդիւնութեան երկիւղը ըստ այնմ պակասած է։

Երկրաշարժին պատճառաւ առէնէն կարևոր վերերգմանատունները կրծուած են, և որովհետև ուրիշ ճար չկայ, դիակները հարիւրներով ծովին կը բերուին և ծովը կը նետուին։ Առողջապահական տեսակէտով ալ այս մեթոդը կը գործադրուի։

Ասոնք կայ որ սովորական գործատուութիւնը դարձեալ պիտի սկսին, մանաւանդ մաքսային գործատուութիւնը ամերիկեան ծանօթ դրութեամբ։

Նեղասոյի հանգանակութիւնները միլիոններ կ'արտարդեն, և ապէնէն խօսք կայ բոլորովին վերանորոգելու քաղաքը։

Քանասայի Խորհրդարանը 100,000 տոլար քրէարկեց Սան Ֆրանչիսքոյի հայու։

Բոլոր Ամերիկացիք հանգարդիք են Բուզվէլտի նախագահին թէ արտասահմանէն օգնութեան պէտք չկայ։ Բոլոր երկաթուղիի ընկերութիւններ պարտք կը տեսին դէպի Սան Ֆրանչիսքո ատարանիներ առանց վարձքի փոխադրել։ Գարմիր և Գէպի Սիսքի ընկերութիւնը նիւ Եորքէն հարիւր կառք ղրկեց, որոնք հանգիստի ցաւերով քաղաքին մէջ գտնուած դրամները, հագուստները և նպարեղէնները։

Անծանօթ մարդ մը Նիւ Եորքի քաղաքապետին ներկայացուցով 25,000 տոլար դրաւ քաղաքապետին դրասենեակին վրայ և առանց անունը տալու նորէն քաշուեցաւ։

Ամերիկեան կառավարութիւնը ցարհանպատութեամբ մերժեց Քանասայի Խորհրդարանին քրէարկած 100,000 և Համպուրգ-Ամերիքայի գործատուն ընկերութեան ցաւարարած 25,000 տոլարի նպաստները (չորս տոլարը մօտաւորապէս մէկ գոպի)։

Ասիկա անուշադրելի հրաւէր մին է նաև օտար կառավարութեանց որ չքաշաղերեն նպաստի զգացումը իրենց ժողովուրդին մէջ։

ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈՅԻ ԱՊԱԳԱՆ.— Առաջնակարգ Բալիֆորնիացիներ, որոնց կարծիքը հարգեցեալ Սան Ֆրանչիսքոյի ապագային վրայ, կը յայտարարեն թէ Սան Ֆրանչիսքո երբեք ո՛և է պարագայի մէջ անոյտ պիտի չըլլայ։ Պիտի չմնար և աւելի գեղեցիկ պիտի շինուի, հիշդ ինչպէս եղաւ Շիքագո մեծ հրդեհէն վերջը։ Իր աշխարհագրական դիրքին պատճառաւ Սան Ֆրանչիսքո ընական մայրաքաղաքն է Արևելեան ծովեզերքին։ Բազաքին երեւելի քաղաքացիները միաբերան կը յայտարարեն թէ աւերակներէն նորաշինուելու պիտի բարձրանայ քաղաք։ և ինչպէս հանրածանօթ սեղանաւոր Պիճոքը «Նիւ Եորք Հերալդի» մէջ կը գրէ, Սան Ֆրանչիսքո իր ամբիոններն պիտի բարձրանայ աւելի գեղեցիկ և աւելի փայլուն իբրեւ նոր փիւնիկ մը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԳԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ ԵՒ ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈ.— Շատ մը ապահովագրական խոշոր ընկերութիւններ կը հաղորդեն թէ վնասները արագ արագ պիտի վճարուին և չատ սիրով։ Սան Ֆրանչիսքոյի սեղանաւորներուն ամենահարուստ ընկերութիւնը Նիւ Եորք հանձնելով յայտարարեց թէ Սան Ֆրանչիսքո հինգ տարուան մէջ առաջարկի աւելի մեծ և գեղեցիկ պիտի ըլլայ։ Բազաքին նորոգման առիթով նոր լաւագոյնութիւններ պիտի ըլլան, և ասկիանքերու պէտքերուն ժամանակէն մնացած ըլլալով պիտի հարմարուին։ Ուրիշ առաջնակարգ քաղաքացիներ, ինչպէս Սրէքքլս, Միլլս և ուրիշներ արդէն յայտարարեցին թէ ի մօտոյ նորէն պիտի չմնան։

ԳԻՏՆԱԿԱՆ ԿՈՂՄԵՐԸ ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍՔՈՅԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻՆ ԱՌԹԻՒ.— Սան Ֆրանչիսքո կը գտնուի երկրի մակերեւոյթին ա՛յն մասին վրայ, որ երկրաշարժներու լոգանքի է։ Կապադոկիայի ամենամեծ գործատուութիւնն ալ ասոնց պատճառաւ է։ Գիտնականներ ասոնց մասին գրեցին։ Ուրիշ առաջնակարգ քաղաքացիներ, ինչպէս Սրէքքլս, Միլլս և ուրիշներ արդէն յայտարարեցին թէ ի մօտոյ նորէն պիտի չմնան։

Գիտնականներ հրատարակեցին թէ Սան Ֆրանչիսքոյի մեծ սպանդանոցը կրակ առած մինչեւին 300 արշաւներ դուրս փախան մոլեղնած, փողոցներուն մէջ, և հարկ եղաւ որ ատրիանները զանոնք սպաննեն։ Կառապի եղ մը փարկաւ մէկուն, որ խիստ մեռաւ։ ուրիշ տասներկու հոգիներ ալ այս կերպով մեռան։

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՆԻՒ ԵՈՐՔԷՆ.— Սան Ֆրանչիսքոյի աղէտքը 1872ի Դեկտեմբերի տրդեհէն ալ սատիկ եղած է։ Դժբախտութիւնը հոն էր մանաւանդ որ 55,000 տուներէն 50,000ը փայտաշէն էին։ Հրդեհը 25 մղոն շրջանակ մը կը տեսնուէր։ Բազաքին վարչութեան գլխաւոր նեղութիւնը քաղաքին անորէն ապրիներուն մէջ։ Գազերը և սրիկաները խիստ և առանց դատաստանի մեռցնելու և գանկոծելու մեծաւոր հրաշք կը գործ։ Սան Ֆրանչիսքոյի մէջ, և հիմակ որ գործադրութիւնը քանիցս տեսնուեցաւ, ապարդիւնութեան երկիւղը ըստ այնմ պակասած է։

Երկրաշարժին պատճառաւ առէնէն կարևոր վերերգմանատունները կրծուած են, և որովհետև ուրիշ ճար չկայ, դիակները հարիւրներով ծովին կը բերուին և ծովը կը նետուին։ Առողջապահական տեսակէտով ալ այս մեթոդը կը գործադրուի

դրամ իսկ նպաստ տալը որ և է յանրեղծման հատատուութեան համար։ Ներկայները դրականապէս հատատուելու համար իրենց հիացումն ու համակրանքը, առատապէս տալին իրենց նուէրները, այնպէս որ, հինգ հարիւր ղրուշի փոխարէն, հազար հարիւր վաթսուն ղրուշի հատոյթ մը գոյացաւ, որուն նամակը երեք պատահած չէր անցեալին մէջ։ Պատարագիչ հայր սուրբը եկեղեցիին աւարտումէն ետքը, ժամուցեալ անունով, հարաստներու բերած նուէրներն ալ թաղամասուհիներ յանձնելէ ետքը, քան զրուշ ալ իր անձնական քսակէն նուէր տուաւ։ Նոյն օրը, կէս օրին, բարեմիտ հեռաւորներով առաջնորդուեցաւ Ս. Կիրակոս եկեղեցիին կիրակնօրեայ վարժարանը, ուր գեղեցիկ խրատական մը խօսեցաւ ի նէրդրայութեան խաչն բաշխուելուն մը։ Իրիկունը, դարձեալ Ս. Սարգիս եկեղեցիին մէջ քարոզել ու Դանդաչէի արարողութիւնը կատարեց։ Տ. Կորիւն վրդ. յայտարարեցաւ դէպի իր նոր պաշտօնատեղին Մաշ, հանգամանքներու անյարմար թախանձանաց, որպէս զի ուղղիւն որ գնայ Զատկական ուսներուն մէջ եւս մայրենի Ն. Թերզապատուութիւնը, որ իր անկեղծ եկեղեցականի և պերճախօս քարոզիչի ձիրքերովը լաւ ազատութիւն մը թողուց Տիրոյ էջերուն վրայ։

ՊԱՂԱԿԷՍԻԷՆ կը գրեն մեզի։— Մոնտուսանցի Յակոբ Արթինեան անուն երիտասարդ մը ակէ առաջ կ'ուսուցանայ Էֆէքէրեզի աղջիկի մը հետ։ Մէկ քանի օր վերջ տակաւին երբ կը սեմայ թէ աղջիկը իր կուսութիւնը չէ պահած կը ձգէ իր նոր հարսը, որ ուրիշի մը հետ կ'ապրի կենակցիկ առանց պսակի։ Մինչ կողմէ Յակոբ եւս կ'ուզէ օրինաւորապէս պսակիլ ուրիշ աղջկան մը հետ, բայց հրաման չի տրուիր։ Հարցատու կը դիմէ տեղւոյն բազմաքան պատուելիին և կը պահանջէ։ Այս օրերս Յակոբ աղջիկ զաւակ մը կ'ունենայ։ կը դիմէ դէպի Տ. Գալուստ քն.ին մկրտութիւնը կատարելու համար, բայց քահանան չկատարեր մկրտութիւնը, առարկելով որ հրաման չունի ինքնաբերաբար մկրտութիւն կատարել, առանց դիմելու յօրպանին պատշաճութեան։ Ինչպէս ամուսինները և լաւ կը թախանձեն, տակաւին քահանան անդրդուելի կը մնայ։ Յակոբ ասոր վրայ կը դիմէ Էֆէքէրի Տ. Գասպէրեան քն.ին, որ կը կատարէ մկրտութիւնը։

ԳՈՒՄԱԳԱՐՈՒԻ Դաբաղ Ս. Յարութիւն եկեղեցիին մէջ վաղը սեպտեմբերի 27, իսկ ուրբաթ Տ. Տաճատ Ծ. վրդ. Ոսկանեան կանոնաց յաւակ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ և պիտի քարոզէ։

ԳՈՒՄԳԱՐՈՒԻ ԴԲՍԻ Թաղ. Սարհուրդը կը փութայ իր հրապարակային ցնորհակալիքը յայտնել ծանօթ սեղանաւոր Արարիս էֆ. Կ. Կարապետեանի (Պայէվսի Թաղէն) որ Նոր Կիրակիին, Սրբազան Պարթեւքին այցելութեան առթիւ սրտաց սեղանը խնամաճաշակաւոր կերպով յարդարած էր իր հոն սպասներով և գեղեցիկ ծաղիկներով, ապանց ոչ է փոխարէնութիւն։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ Երեց թաղէ Աղքատանոցի Սարհուրդը կը փութայ իր շնորհակալիքը յայտնել հրապարակաւ այն բարեսէրներու որոնք ասոր շաբթուան և Ս. Զատիկ առթիւ երեք եկեղեցեաց մէջ չորդացած գնակին 1158.50 դրշ. հատոյթ մը գոյացուցած են։ Ճնշորհակալութիւն կը յայտնէ նաեւ հեռաւոր բարեսէր նուիրատուներուն. Թաթուլ վրդ. Դաբեան՝ Օր. Արաքսի Մ. Համարձակեանի յուշարկարութեան առթիւ 108, Տիկին Բ. Գաբրիէլ պէյ Թաշեան 20 օրամ բրինձ, Մէնրան էֆ. Մէնկէնեանի յուշարկարութեան առթիւ իր ընտանիքը 40, Թարպ էֆ Վաղարշանէ 20, Թաղէոս Թէրզեանէ 20, ազգայնալ գեղարվեստի Վահէ Վ. Տէր Ներսէսեանի յուշարկարութեան առթիւ մեծ-հայրը Մխոյեան էֆ. Ալէքթեան 95 և որբին Գրիգոր էֆ. 27, իսկ ազգայնալ Ծնողքը՝ Տէր և Տիկին Վահրամ Տէր Ներսէսեան 54, Տիկին Արմինէ Սուքասեան իր եղբօր Պաչիկ էֆ. Պասմաճեանի մահուան յիշատակին 20, Կ. Պոլսոյ Երիտասարդական ընկերութիւնը 95, և դեղագործ Կարապետ էֆ. Բարարատեան իր որբուհի աղջրիներուն առթիւ Իզմարիրի թաղին մէջ և հարիւր Ազգաբարեանին պատարագուած Մարտ ամսոյ գեղջրէց գումարը 43½ դրշ.։

Ա.Զ.Դ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Յառաջիկայ 1907 տարւոյ Հիւանդանոցին ընդարձակ օրացոյցի մէջ հրատարակուելու համար ծանուցում հաւաքելու կարող անձի մը պէտք սեմնուած է։ Փաթաքշիները կը հրաւիրուին ներկայանալ Հոգաբարձութեան գրասենեակը իրենց երաշխաւորով և սեղեկանալ յանուագ պայմանաց։

*** Հանդուցեալ Բարթողիմէոս Ս. Եպսկ.ի յուշարկարութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Տիգրան փաշա Պալեան և Սնոան պէյ Կէօչէօղլու մէյմէկ ոսկի նուիրեցին Ազգ. Հիւանդանոցին։

ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻ Խնամակալութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Տիար Հրաչեայ Մալեանի յուշարկարութեան առթիւ Տէր և Տիկին Գրիգոր Թէրզեան 1 օսմ. ոսկի նուիրած են նոյն հաստատութեան։

Ա.Զդ.— Դպրոցական Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Տիար Հրաչեայ Մալեանի յուշարկարութեան առթիւ Տէր և Տիկին Գրիգոր Թէրզեան 1 օսմ. ոսկի նուիրած են նոյն հաստատութեան։

Ա.Զդ.— Դպրոցական Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ամեն. Ս. Պատրիարքը հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել յառաջիկայ Հինգշաբթի 13 Ապրիլ, թաղին Ս. Եկեղեցւոյն մէջ և իր հոգեւոր և պերճախօս քարոզութեամբ հոգեւորապէս մխիթարել բարեպաշտ ուխտաւորները։ Երեկոյեան ժամերգութեան է ժամ 12, Ս. Պատարագի 2։

Ի դիմաց խնամակալութեան

Ատենապետ Ատենադպիր

Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ Յ. ԷՍԱՅԵԱՆ

ԴԱՒԵՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՀ

ԱՆԳԻՒԷ Մ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Յեռ կարճատեւ հիւանդութեան երկէ առաւօտ կնքեց իր մահկանացուն ասանը եօթը տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ, ի խոր սուգ թողլով իր ծնողքը, եղբարքը եւ բոլոր ազգականները։ Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի այսօր, Յուն 5ին (ր.թ.) Սամանչիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցին և անկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Պալատլուի Ազգ. Գերեզմանատունը։

Սամանչիա, 11 Ապրիլ 1906

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

ՏՈՒՆԵՐԸ ԵՎ ԲԱՆԿԵՐ

23 Ապրիլ 1906

Ֆրանսական	98.75
Օսմանեան Միացեալ	92.90
Երկաթուղի	143.25
Պանք Օթթոման	643.—
Ռէնտ	405.—
Թրանսվաալ	59.—

ՆԵՐՔԻՆ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՊԵՍՏՐ.— Ռուսիկանութեան դամբէրներէ անանք իրենց բանկնակին վրայ հեծելազօրքի սպաներու յաւակ կոմսի կը դնեն և իրենց վրանոցներուն վրայ ալ որսիչ նշան չկայ։ կան ալ որ բայց դոյն վրանոց կը կրեն, որով զինուորական սպայի մը ձեւը կ'սասան, այնպէս որ երբ պահակոցի մը առջեւէն կ'անցնին, պահակները զանանք սպայ կարծելով բարեւ կը կենան։ Ռուսիկանները ոմանք ալ իրենց հանդերձատան վրայէն սիվիլ բալիթ հագած Բերայի Մեծ փողոցին վրայ շրջան պահակաստեղեր կ'առաջնորդեն։ Նաեւ ոստիկանները և թաղերու շրջանկիներ երբ սիվիլ հագուստ հագնին, իրենց ֆէսէն վրայ զինուորական ծոպեր կը գործածեն։ Ուստի ծանուցուեցաւ ամէն կողմ որ ֆանտները էլէ այդ վիճակին մէջ գտնուողներ անուն, ձերբակալեն օրէնքին պահանջութեանց ենթարկուելու համար, որպէս զի չխոթութեանց տեղի չտան։

ԲՐՏՎԱՆ ՓԱՇԱՅԻ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Հեռագրական լուրի մը նայելով, շաբաթ օրը Ափրիկեան Տրիպոլիս ժամանած է դասական այն մարմինը որ անցեալ շաբթուան շաբաթ օրը Ավիլկոտեր չանենում Պոլսէն ճամբայ եղած էր աւարտելու համար Սալի Շամիլի և Ազարբէյճանի և անոնց մարդոց նկատմամբ դասական քննութիւնները։

ԴԱՄԵՔՄՈՒԵԻՒ նոր էմիրալ Նազիմ փաշա իր նախորդ պաշտօնատեղէն Տիարպէքիրէն ճամբայ ելաւ դէպի Դամէքմանի։

ՊԷՎԿՈՒԱՏ օսմ. գեղան Ֆէթիհի փաշա որ արձակուրդով Պոլիս կը գտնուէր, իր պաշտօնատեղն ուղեւորեցաւ։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ԿԵՂԾ ԱՐՔԵՊՈՊԵՐԸ.— Օսմ. Պանքային մէջ այս օրերս իրարանցման խորհրդակցութիւն մը պիտի կատարուի թէ ինչ պէտք է ասուժէ հրապարակին վրայ գտնուած կեղծ արժեթուղթերուն վրայ։ Դարձեալ Սակարեան քսիմէր Նարի սէջ այս մասին արդէն տեղեկացած է Օսմ. Պանքային տեղեկութեան հետ։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ԲԺՇԿ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Գրած էինք թէ Սելանիկի մէջ լաբորատորական և դեղագործական վարժարան մը պիտի հոնտատուի։ Յատակագիծերը ելան։ Ուսումնարանը ունենալու համար ինչպէս ուզեցին, պատրաստուեցան։ Յունիսի պիտի ըլլայ և պիտի կատարուի Համիտիէ հիւանդանոցին մօտ։ Իրը մեծայուն եկամուտ 5500 ոսկի պիտի տրուի Մարտարի, Բասրայի և Սելանիկի նահանգներուն կրթական հաստատութիւններուն, և նոյնպէս գաւառ մը ալ նոյն նահանգներու թաղապետութեան մատուցէն։

ԹՈՒՐՔԵՒՊՈՒԼԻՍԱՐ առեւտրական նոր պայմանագրի մը կնքման համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ իր նիստերը կը չարունակէ։ 1900ին պայմանագիրը մը կնքուած էր, սակայն լքուած էր վերջերս, կարգ մը թիւրիմացութեանց պատճառաւ, որոնք այժմ ցրուած են, քանի որ բանակցութեանց մէջ ոչ պարզուեցաւ թէ օսմ. երկիրներէն դէպի Գալիարիա կենդանիներու արտածման արգելքը ուրիշ ոչ է նպատակով եղած չէ, այլ որմէնաւ սանմանակից յեղերու մէջ պատարաստ կը սիրեր։ Այժմ վերսկսած են առեւտրական յարաբերութիւնները և լաւ առաջնոյն Գալիարիայէն եկած արտադրները կ'ընդունուին։ Մինչեւնոր պայմանագրին կնքուիլը պիտի գործադրուի նախորդ պայմանագիրը, որ հետեւեալն է։—

Ա.— Օսմ. երկիրներու բերքերը և արտադրութիւնները առանց մաքսի պիտի ներածուին Գալիարիա և Արեւելեան Բումելի։ Գալիարիայ բերքերն ու ապրանքներն ալ անմաքս պիտի ներածուին Պոլիս և Օսմ. երկիրները։ Բ.— Օսմ. երկիրներ ներածուած ասոնցմէ հրապարակի դիմէն վրայ 100ին 8 մաքս պիտի վճարուն փոքր արդիւնարդ ինչպէս ոչխար, գառնուկ, այծ, ուլ, խոյ, կանաչ և կարմիր ցորեն, հնար, կարմիր ցորեն, եղիպտացորեն, գարի, վարսակ, կորեկ և այս կարգի արմատներու ալիւրները։ Նոյնպէս, երբ Գալիարիա և Արեւելեան Բումելի ներածուին, հրապարակի դիմէն վրայ 100ին 8 մաքս պիտի վճարուն, ձերմակեղէն և մարմրոն լաւագոյն յատուկ օճառներ, մարթիր և մարթիզէններ, ամէն տեսակ գործածածներ, բամբակ, մետաքս։ Գ.— Աղ, ծխախոտ, ալրոյ, օղի, օշարակ, գինի, գաղձոյթ, և այլ կարգի ոգելից ըմպելիներ ներկայ բարեփոխումներէն դուրս կը մնան։ Օսմ. կառավարութիւնը և Գալիարիա կամ արդի դրութեամբ պիտի ընդհանան այս նիւթերուն նկատմամբ, և կամ մասնաւոր հանձնաժողովներ մը պիտի դրացոյցներ անուց նկատմամբ։ Դ.— Գալիարիա «ազատ» կամ սպառման տուրք չպիտի առնէ հէլվայէ, լօքոմոտիւքարէ, սահաւի կամ սահաւի մէջ գրուած ձիթապտուղներէ, սահաւի, սիմի և կոմժի մէջ գրուած ամէն տեսակ իւղերէ, թարմ, չոր և ծխուած ձիներէ, թարմ կամ չոր ամէն տեսակ կանաչեղէններէ, թարմ կամ չոր մրգեղէններէ, անոյշ օճառներէ, եղամներէ, քիմոնէ, բամբակէ, բրդեայ և մետաքսեայ գործածածներէ, մեզրամանէ, խոպոպներէ, առաղեղէններէ։ Ե.— Օսմ. երկիրներու բերքերէն և արտադրութիւններէն երբ Գալիարիա և Արեւելեան Բումելի արտածուին, սեղական բերքերէ և արտադրութիւններէ առնուած տուրքերը միայն կը գանձուին անոնցմէ։ Այսպէս պիտի ըլլայ նաեւ Գալիարիայէ և Արեւելեան Բումելիէ Օսմ. երկիրները ներածուած ընկեր ապրանքներուն և արտադրութեանց համար։ Զ.— Օսմ. երկիրներէ և կամ Գալիարիայէ ու Արեւելեան Բումելիէ արտածուած ապրանքներէն ոչ է նոր տուրք չպիտի գանձուի։ Է.— Որպէս զի Օսմ. երկիրներու և Գալիարիայ ու Արեւելեան Բումելիի յատուկ ապրանքները օգտուին այս բարեսիրական առեւտրութիւններէն և տուրքէ զերծ ըլլան, պէտք է որ մինչեւ 300 ֆրանք արժողութեամբ ապրանքներու հետ, ապրանքին տեսակին Միւտիրին կողմէ վկայագիր մը տրուի։ 300 ֆրանք և աւելի արժող ապրանքներու համար այս վկայագիրը պէտք է տրուի կառավարիչներու և կամ դատական ամէնէն բարձր քաղաքային պաշտօնեային կողմէ, իսկ Գալիարիոյ և Արեւելեան Բումելիի մէջ կառավարչի օգնականներու, և կամ տեղւոյն ամէնէն բարձր քաղաքային պաշտօնեային կողմէ։ Օսմ. վկայագիրները Գալիարիոյ և Արեւելեան Բումելիի մէջ, և Գալիարիայ ու Արեւելեան Բումելիի վկայագիրները Օսմ. երկիրներու մէջ դէպի պիտի ըլլան սենեակ և դրաշմի և արձանագրութեան տուրքէ։

ԱՆԹԵԼ. ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ տասնմասերելու համար թղթատարական և հեռագրական վարչութեան Սապրի և Բանա պէյերը Գիւմիւնիա պիտի դրկուին։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԵՌԳՆԵԳԱՏ.— Սաւաշիայ Եէրասական մայրաքաղաքն սկսեալ Արեւելեան ճեպընթաց կառամուղիին ժամանակացոյցը պիտի փոխուի։ Փոխանակ ժամը երեսունական 3.16ին մեկնելու, պիտի մեկնի 1.45ին։ Այս պատճառաւ թղթատարներու վաղման ժամերն ալ պիտի փոխուին։ Ուղեւորները այս կարգադրութեան ծէկնակէս ժամ կանուխ պիտի ժամանեն Բարիզ։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ճարտարի կարգը Սարը Գանձա պատուանշանին Բ. կարգը նուիրած էր Սարայակոյսի Մերլիմա Բէրթեվ փաշայի, որ պատերազմի ներկայ գտնուած էր ճարտարական բանակին մօտ։ Կայս. Իրաւէ մը արտօնեց պատուանշանին գործածութիւնը։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը ուրախաց որ արտասահմանէ եկած թարմ ձուկերը մաքսէ զերծ մնան։ Միայն 100ին 20 «միրիսի սուրբ» մը պիտի վճարուն։ Կարմիր Մողէն հանուած սատամներէն 100ին 9 մաքս կ'առնուէր ցարդ։ Այժմ որոշուեցաւ որ առանց «սամսարտ»ներուն թեռնդէն տարեկան 50 ղրուշի սուրբ մը միայն գանձուի։

ՇԻՐԻՒԹԸ երկու նոր չոգենաւ յանձնարարեց Անգլիա։ 51 թաւն երկու փոքր չոգենաւեր շինուած ըլլալով, փակուած վիճակի մէջ ճամբայ հանուեցան դէպի Պոլիս։ Եղած յանձնարարութիւններով Շիրիւթի չոգենաւերուն թիւը 60ի պիտի հասնի։

ԳՈՀՈՒԹԵԱՄԲ Կ'խմանանք թէ Բարիզի Իւնիթն ազատագրական Ընկերութիւնը իր ասիի մասայը նուիրած է Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թարգմանչի, ի վարձ իր երկարամեայ աշխատութեանց, իբր լաւագոյն նոյն ընկերութեան թարգմիչ մատնանշելու։ Քանի մը տարի առաջ արդէն ընկերութիւնը իր արծաթի մետալը տուած էր։

ՉԵՂՈՒՈՒՄՆԵՐ.— Զինուորական սպասաւորմանց վերատեսչութեան արկղայ Թաղանթի պէյ, պատասխանի ենթարկուեցաւ չորս հազար ոսկիի պեղծում մը գործած ըլլալու համար,

*** Թաղապետութեան Գ. շրջանակին նախարդ հաշուակալ Խանաթլ Հաղէպ էֆ. իր պաշտամանքութիւնը պատուն դրամներ խնայեցած ըլլալով, անոր մասին քննութիւն պիտի կատարուի Գլատան թաղապետութեան կողմէ։

ՎԵՐԱՖԵՆԵԼՔ ԱՏԵԱՆԸ 6 ամիս բանտարկութեան դատապարտուց Պէքիր էֆէնտին, որ Առեւտ. դատարանին առջեւ դատամամբ ուրացած էր Խալուսի էֆ.ի 375 ոսկին։

ՏՂԱՒ դպրոցաց գործակատարութեանը առջեւ օր մը ձեռնարկեց դատաւորութիւնը Մէնէմէն անուն մէկու մը և Իսման անուն ինչ մը։ Առանք օշարակավաճառ Հաճի Անմէտը համակերպով անոր 6 սարու աղջիկը հոգեւորական կ'ուզեն, խոստանալով որ լաւ պիտի նային և ուրուած տեղն պիտի վերադարձնեն։ Հայրը քիչ հար կ'ուզէ զաւակը տեսնել, անանք զայն կը խաբեն և այսպէս չպա տարի կ'անցնի։ Մարդը վերջապէս լսելով որ աղջիկը 95 ոսկիի ծախած են, ոստիկանութիւն կը յանձնէ այդ հրիտքը և գործը կ'ինայ դատարան։ Դատաւորութիւն չարանակութիւնը յետաձգուեցաւ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՆ.— Անգլիական «Իշխանիք Մանոս» չոգենաւը որ 5500 թոնս «մանեէզի» բեռցած էր, խրեցաւ Կէլիպոլիի մօտ։ Նաւաստիներ զրկեցան ազատելու համար։ Արդէն 1000 թոնս վառանք հանուած է չոգենաւը թեթեւցնելու համար։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Առջի առաւ ժամը 1ին Գասպրիզէն կամուրջ դացող Մախասէի չոգենաւին մէջ դեղարդ Լէմոնա յանկարծամահ եղաւ։ Շնչնդաւոր քարանթիայի դրոշ պարզել և նաւանգիստի պաշտօնեաներն տանիլ։ Հոն բժշկական քննութիւն կատարելով հաստատուեցաւ թէ Լէմոնա որոշ կաթուածէ մեռած է։ Շնչնդաւոր յետոյ կամուրջին մօտ նստողով ուղեւորները հանեց։

ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ 22 ապրիլ.— Նախագահ Բուսվիլդ Սան Ֆրանսիսքօ գնաց։ Կառավարութիւնը որոշեց դիմադրական յանձնառամբ մը գրկել փնտրելու համար հէ Սան Ֆրանսիսքօի տեղը մնացածները։ Եթէ յանձնաժողովը ապագային համար ալ վասնզի հանանակութիւն նշմարէ, Սան Ֆրանսիսքօ այլ եւս նոյն տեղին վրայ չպիտի վերաշինուի։ Կառամբ մը լեցուն լսեցի, Վիրաբոյ, հիւանդապան, գերեզիր և այլ պաշտօներ դրկուեցան Սան Ֆրանսիսքօ։ Հարաւի նաւաբանմիջը ամրաղութիւնէ կը գտնուի Սան Ֆրանսիսքօ։ Մարտնաւերը կարելի եղածին չափ ազատեցան ասոնց իրենց մէջ։ Մառնաւորաբար վիրաբոյներ և հիւանդներ։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը շնորհակալութիւն հեռագրերը ուղղեց բոլոր այն կառավարութեանց որ համակրութիւն յայտնած էին այս աղէտին առթիւ։ Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մէքսիսոն ըժիշկներ դրկեց Աֆրն Ֆրանսիսքօ՝ վիրաբոյները նեղանալու համար։ Հարտանան նաւաստիին մը ալ ազատեն վայրը գտաց, գոներ հաւաքելու համար։

ՍԱՆ ՖՐԱՆՇԻՍԿՕ.— Առեւտրական և Վիլլաներու թաղ կոչուած թաղամասերուն փճացան երդեղէն պատճառաւ։ Վիլլաներու թաղ կոչուած մասը քաղաքին ամենէն գեղեցիկ մասն էր։ Հրդեհը նուազեց իր թափը։ Կարելի եղաւ ազատել Արեւմտեան թաղը, որ քաղաքին մնացեալ ամենէն գեղեցիկ մասն է։ Կղզիներէն մէկ քանի հազար մարդ կ'ապրի։ Ամենէն ուրախ մարդիկ Սան Ֆրանսիսքօի տեղը մնացողներն են

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ — 44
ՏԱՐԵ 8
ԺԱՔԻԼ ՎԱԼԵՐՆ
ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ԵՒՍԷՈՆ ՉԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

Աւրտաոց Կտակ Մը

Ա. ՄԱՍ

ԺԱ.
ՕՎԻՍՕ ՖՕԼԻԻ ԱՀՈՒԴՈՂԸ

Թղթատուներ, հեռագրատուներ, հեռագրատուներ կը գտնէին ամէն ժամ։ Առտուան և իրիկուան լրագիրներ ուզէի կամ նուազ նշմարտանման, նոյն իսկ ուզէի կամ նուազ քմահնի տեղեկութիւններ կը պարունակէին սիտնակներով։ Ճիշտ է որ ընթերցող և բաժանորդ միշտ հառաձգեն են սա կէտին վրայ թէ ուրեմն ազէկ է սիրալ լուր ասղ քան բնաւ չտալ։

Եւ յետոյ, ինչպէս յայտնի է, այս տեղեկութիւնները կախում ունէին խաղակիցներէն և անոնց գործելու եղանակէն։ Այսպէս, Մաքս Բէլալի գալով, եթէ տեղեկութիւնները չէին կրնար ճիշտ ըլլալ, պատճառը ոա է որ բաց ի մօրմէն, ա՛չ սրբի բան մը հաղորդած էր իր ծրագիրներուն մասին։

Լրագրողները Օմանայի և յետոյ Բանասի մէջ անոր ներկայութիւնը նշմարած չէր լսուած, ի զուր փնտռած էին անոր հետքերը և չէին գիտեր թէ ի՞նչ եղած էր։

Ո՛չ նուազ անբացատրելի էր նաև Հէրման Դիդպլերի ճամբորդութիւնը։ Տարակոյս չկար որ ամուսն 5ին Տիկին Դիդպլերի հետ մեկնած էր, և Բոսրի Ագրիդի տան մէջ ալ հաս ուրիշ մարդ չկար, բայց եթէ ապատահին։ Բայց չէին գիտեր թէ ուրիշ անատով մը կը ճանաչուէին անոնք և լրագրներուն բոլոր ջանքերն ուր մասին՝ անօգուտ եղան։ Այս ամսվին վրայ ասոյգ լուր մը ստանալու համար սպասելու էր որ Քալէի թղթատուներ ներկայանային իրենց հետազիրն ստանալու համար։

Գամ Բրաալի մասին լուսանծերը աւելի սրաց էին։ Անոնց Ցին Միները և բնակիչը սեռնուած ա թասակցութիւններ ունեցած էին իրենց ուղեգծին գլխաւոր քաղաքներուն մէջ և ի վերջոյ Նիս Օրլէանի մէջ, ուրկէ նաև նուազած էին Դէվքասի Կալվէսպրն քաղաքը եղեալ համար։ «Ֆրայէ Բրէսէ» դիմել սուտ ալ սա սուիմ ոչ Շէբման չգիտուր ամերիկեան էր։ Եւ պրպարեւ, ինչպէս որ խաղակիցներուն պրէվուսած էր ամերիկեան հոդէն գաւրս եղեալ, կ'արժէր որ օտար չգիտնալով վկասարուէր ճամբորդութիւնը։

Գալով Հարբիս Բիմզիլի, անոր մասին լուրերը սրսկաս չէին։ Ապրիլի ամսաթուներուն պէս կը տեղային փասն զի «Դրիսպէն»ին կը հաղորդէր հեռագրով, յօդուածով, նամակով։ Այսպէս անոր ճամբորդութեան մանրամասնութիւնները։ Ծանօթ էին, և լրագրողները անհամբեր կը սպասէին Պրիգայի և Նիսա կարա Ֆոլսի մէջ ի պատեղ անոր արրուելիք ընդունելութեանց մանրամասնութիւններուն։

Վիրջապէս եկաւ Մայիս 7։ Ցաշորդ օրը, Տիար Դօրնպրօք, Ճօրճ Հիկինսպոթամի հետ, Օտիդօրիսի սրահին մէջ կը հաչակէր քառեանները հինդերորդ նեռուառ քրնն արդիւնքը։ 36 ժամ հաս, և Լիսի Ուէկ պիտի գտնուար ա՛ր երթայր։ Դիրատ կրնայ երեւակայիլ թէ ո՛րքան անհամբերութեամբ Օվիսա Ֆոլի սիտի անցրեր այս երկու օրերը, եթէ չատ ծանր մասնագութիւններու ենթարկուած չըլլար։

Արդարեւ, ամսուն 8ին դիշերը Լիսի Ուէկի յանկարծ կսիրդի բուսն ցաս մը ունեցաւ, և սասարի անոգի մը մասնուսած, ձայն տուաւ բարեկամներին, որ յարակից սենեակին մէջ պառկած էր։ Օվիսա Ֆոլի եկաւ խսկոյն, նախնական դարմանները բրաւ, ծանկոց վրան և բուսաւ,

— Բան մը չէ, սիրելիս, բան մը չէ, կ'անցնի։

— Կը յուսամ, պատասխանեց Լիսի Ուէկի, վատ զի գէշ տասն հիւրդեցայ։

Օվիսա Ֆոլի կարծիքն ալ այս էր։ Այլ եւս չպատկեցաւ և հոկոց իր բարեկամներին քով, սրտն քունը չառ յաստվեալ էր։

Հետեւեալ առաւուտ, արշալոյսին, բոլոր սենեակները դիտէին որ հինգերորդ խաղակիցը բառական անհանգիստ էր և հարկ եղած էր բժիշկ մը կանչել, որ ինքնին պիտի գար։ Փոդոյի մայրենին ալ իմացան այս լուրը, յետոյ ամուսնի թաղը, ամիսոյ քաղաքը, սրսկհեռաւ լուրը տարածուեցաւ կեղեարական արագութեամբ։

Եւ յետոյ, զարմանալու ինչ կայ։ Լիսի Ուէկի օրուան կիրը չէր և Հարբիս Բիմզիլի մեկնումէն ի վեր ամէնին աւելի ուշադրութեան առարկայ եղած չէր։ Արդ, անատարի Լիսի Ուէկի հիւրընդունած էր, — թերեւս ծանր կերպով, — նախորդ օրն այն օրուան, ուր բանտար պիտի սրսէր իր ճանապարհը։

Վիրջապէս բժիշկը ժամը 3ին քիչ առաջ եկաւ և նոյն Օվիսա Ֆոլին հարցաքննեց ապրկան վիճակին վրայ։

— Ապրէլ է, ըսաւ Օվիսա։

Տարբերը այն առեն գնաց Լիսի Ուէկի անկողնին մօտ, ուշադրութեամբ դիտեց զայն լեզուն քաշեց, բազկերակը զննեց, մարմի բրաւ։ Սիրաբ բան մը չունէր։ Լեարդը և ստամոքսն ալ նոյնպէս։ Եղեամիա քնոտութիւն մը եաբը, որ չարս ապաղ չանեցաց իրեն,

— Ծանր բան մը չէ, բաւ, եթէ սակայն կնոռոտութիւն մը սուաջ չգայ իր վիճակին մէջ։

— Այդ կնոռոտութիւններէն կը վախցուի, հարցուց Օվիսա Ֆոլի, այս յայտարարութիւնէն խռովելով։

— Այո՛ և ո՛չ, պատասխանեց Տարդորը։ Ո՛չ, եթէ հիւանդութեան աւելքը առնուի չուտով, այո՛, եթէ հաւասակ մեր խնամքներուն, հիւանդութիւնը յաջողիմէ, այնպէս որ եղած դարմանները անկարող ըլլան լուծելու։

— Սակայն, աւելցուց Օվիսա Ֆոլի, որ այս խոստովանական պատասխաններէն հեռշնիմ աւելի մտահոգ կ'ըլլայ, կրնա՞ք հիւանդութեան ինչ ըլլալը ըսել։

— Այո՛։

— Խօսեցէք ուրեմն, Տարդոր։

(Շարունակելի)

ԹԻՆԹՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԹԱՐԻՋ 1828—1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԹԱՐԻՋ 1828—1829

ԵՊԱՊԽԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ և պահեստ	320	միլիոն ֆրանք
1904ին գանձուած ապահովագին	37	» »
Մինչեւ 1904ի վերջը հատուցուած վնասք	440	» »

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 320 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ որն որ հսկայ եռաբախաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՆԻՈՆԻ ապահովագրոյց։

Արեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց. նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԴԵՐԱՁԱՆՑ քան ուրիշ ա՛և է ընկերութեան պայմանները։

Ընկերութեան Դրամատունն է՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն

Ընդհ. Տնօրէն — ՍԻՄՕՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Պեռ — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Սթամպուլ, Սալթան Համամ, Քաթիրջը Օղլու Բաղաչ

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԴԵՂԱՐԱՆ
Վ. ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ

Բերա, Մեծ Փողոց թիւ 57, Թագսիմ, Զատեան Աբարրմանի ներքեւ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Յարգոյ Հասարակութեան որ, տարիէ մը ի վեր հատուցած սոյն դեղարանս, թէ՛ խղճամիտ սպասարկութեան, թէ՛ հաճապատութեան և մանաւանդ գիներու չափաւորութեան շնորհիւ՝ քիչ առենի մէջ տրժանացած է ընդհանուրին վստահութեան և համակիր քաջալերութեան։

Դեղարանս կ'այցելէ նաև ամէն օր՝ կանանց երեսի անբնական մազերը՝ (մօրուս կամ պէտ) հիմնապէս անհետացնող կնոխատայոյժ ՏՕԹԹ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ, ժամը 7—10 (Ը. Թ.)։

Կը գտնուի նաև կարող Առաջնորդ մը՝ որ իրեն դիմողներուն ակռայի բոլոր հիւանդութիւնները կը դարմանէ և արհեստական անթերի ակռաներ կը շինէ։ Դեղարանիս մէջ կը գտնուի նաև այս ճիւղին համար անհրաժեշտ՝ ակռայի փոշի, նաև անոր ջուրը և առանձին վրձիններ։

ՁԿԱՆ ԻՄ. — Զմրան ներկայ եղանակին համար, յատկապէս բերել տուած եմ Նորվէկիոյ (Բէթէր Մոլլէր) համաւաւար ան ամէնէն ընտիր, ամէնէն դիւրաշարժ և տեւրժանամ Մորիւի ձկան իւղը որ կը դերազանցէ հրապարակի վրայ գտնուածները։

Ուստի կը խնդրեմ Յարգոյ հասարակութիւնէն որ հաճի պատասխանել զմեզ՝ փորձով համոզուելու համար մեր հրապարակային խոստումներուն։ 29—50

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԸՆՏԻՐ ՇՕՔՕԼԱՑԻ, ԶՈՒՏ ԳԱՓԱՌ

ԿԱՊՈՎ ՇՕՔՕԼԱ

Klaus

3 ԳՈՐԾԱՆՈՑ ԼՕՔԼ (ՋՈՒՐԻՑԵՐԻՍ) ՄՕՐԴՈ (ՖՐԱՆՍԱ)

ՁՕ ՊԷՔԱՊԷՔԱՍ ԵՒ ՊԱՏԻՈՑ ՎԿԱՑԱԴԻՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ ԻՐԱՐԻՋ ԵՒ Ի ԼՈՆՏՈՆ

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐ Ալիարդի գլխաւոր քաղաքներու մէջ

ԱՆԲԱՂԴԱՏԵԼԻ ՇՕՔՕԼԱ ԿԱՊՈՎ, ԳԼԱՌԻՍ

Կը ծախուի Բերա, ՖՐԱՆԿԱՑԻ ԱՐՏԱԴՐԻՉՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ մեծ վաճառատուներուն մէջ որոնք անուանի են իրենց ծախած առաջնակարգ ապրանքներուն համար, ՊՕՆ ՄԱՐՇԵ, ԲՈՒԲՈՒ

Ղալաթիա, անուշավաճառ Ս. ՄԻՏԱԱՏՕ. Հարաճէի փողոց ՀԱՍԻՕԴԻՍ ԵՒ ՁՕՔԱՍ, Թէյի մթերանոց, ՔԱՃԻ ՏԻՒ ԺԷՆԻ, կամուրջին մօտ Գոլիս, Ե.Գ.ՃԳՆԱՒՈՐԵԱՆ ՈՐԴԻՔ մթերանոցին մէջ մաքսին մօտ —Անուշաւաճառ՝ Է. ՄԱՔՐԻ, կամուրջին մօտ, ՔԵԱՉԻՄ ՊԷՅԻ դեղի մթերանոցը, եէնի Ճամի, ԱԼԻ ՅԱՍԻՔ, Գալեզ Բազար, ԱՆԹՕՆԻԱՏԻՍ

Գործակալ, Է. ՏԷՐԱՌԷՍ, Անանիան խան, Գոլիս, Գլաուս սոխոլաճ ծառաւ չքներ մարդ 50—30

ՄՕԶԱՅԻԿ ԵՎ ԱԼՋԸ

ԻՄԱԼԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՊԷՕՑԻՒՔ ՖԱՊՐԻՔԱ Վ Է
ԷՏԻՎԱԹԸ ԻՆՇԱՒՑԻԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՀԱՃԻ ՊԱՂՏԱՍԷՐ ՏԷՑԻՐՄԷՆՃԵԱՆ ԵՎ ՄԱԼԻՏՈՒՄԱԼԱԲԸ

Այգմա Գաբու ճաssեսիճեռ Թուղլանբլարաս Թիւրպէի Շերիֆճ մուրքասրլ Նօ. 510 վէ Կալաքաս Բէրօճպակ Բազարճեաս Սօրկանճեբլար իչերիսինճեռ Նօ 2

Սօն սիրէկմէք պուխարլա քիչլաս լիմիշ օլուուղումուզ ֆապրիգամազաս, էվրօբաման ճէլգ լիմիշ օլուուղումուզ ուստալար վոբիքասը իլէ իմալ իմիմէքէ պուլունասուղումիզ հէր նէվ մազալիք-Զինի վէ մազալիք-ֆալթա, նէրսիվէն պասամաղը, ֆասատ իչէն ոիման սրմէ ուշէլի իւզրէ գալամա, բուսրէլ արարրնա վօլիօ, տիվար իւսթիւնէ քիւբէյթէ, փարմալրզգ, պապա վէ ռաքսրլարրն էնվայի քասէմ խանէ վէ մուսլուք վէ թէքնէ թայլարը՝ զարը իւ է պէրապէր, հավուզ իչէն ֆիկէ, վէ ֆէնէրէ ասապնլարը վէ սայիրէնին մէթանէքի, էհլի ֆէն վէ միմար վէ միհէնեաս էֆէնտիլէր Քարֆիճան Թասարը օլունասրաս կէպի, ֆապրիքամզը վէ մաղազալրզ Թարաֆիճանան տախի Թէէմին իսիմէքէ տարբ։ Հէր տիւրլու մազալիք իւզէրինէ սիփարշ ալընրպ աղ միասէթ զարֆիճանա Թէսիմ օլունասազը կիպի, ինչաբա ալտ քիրէմբա, ալչը, չոմարօլիք, մէրմէր վէ Մարսիլիա Թայլարը, էնվայի Թիւրլու չավալ չիմիճիօլարը։ էզճիմէզ պիրէնճի նէվ քարագուլ մարքալը Լօնտան չիմիճիօսը տախի էհվէնն ֆիսթիա մու զազալրզաս ֆէրուսթ օլունուր։ Մաղազամրզտան իչիրիա օլունան մալլէրի բէք էհվէն ալիր ուսբրէթէլ մահալինէ կլօնաէրմէքէտ օլասուղումզը տախի այրճա իլան խալրիզ։

Թայրա սրսիարշանթը տախի քէմալը իսթիմամ վէ սիրարթէլ իսբա խալիբ։

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՑՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՑԸ ԻՍԹԵԱՆԻՑԻՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իրամիյէէր Տէրսասէրտէ Զրաաթ Պանքասրլա Օսմանլը Պանգասրնան վէ բաշարլարտա մէգմիր պանգալար շիուպաթրնան թէէտիյէ օլունուր.

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԷՇԻՏԷ Ի ՄԱՅՏՍՍ 322 ԹԱՐԻԽԻՆԷ ՏԷՐՍԱՍԷՏՔՏԷ ԻՃՐԱ ԻՏԻԼԷՃԷՔ ՏԻՐ

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000

ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 28,660

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 500,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՒ	3ԻՆՃԻՒ ԻՔՐԱՄԻՒ	4ԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՒ	5ԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՒ
250,000 ՂՐՇ.	125,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	25,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԴՏՍԸՐԸ

1	Ատէտ	500,000	Ղուրուշ Իրամիյէ			
1	»	250,000	» »			
1	»	125,000	» »			
1	»	50,000	» »			
1	»	25,000	» »			
5	»	50,000	» »	պէհերի	10,000	ղուրուշ
50	»	50,000	» »	»	1,000	»
100	»	50,000	» »	»	500	»
1000	»	100,000	» »	»	100	»
27500	»	550,000	» »	»	20	»
28,660		1,750,000				

Բէշիրէ մուամէլէսի Զրաաթ Պանգասը Մէէլիս Իսարէսի հէյլէթիլէ մահասէպէհի վէ Մայիսէ նէզարէթը ճէլիլէսիլէ Տիվանը Մուհասէպաթառն վէ Օսմանլը Պանգասրնան թային օլանան զէվաթ հուզուրրնա իճրա օլունուպ, գազանրլան իչրամիւէլէր պիր կէօնա թէնզիլաթ իճրա խտիմէքէտիին՝ թէմամը թէմամրնա վէ մէհիտի 20 զուրուշ հիսապրյա թէէտիյէ օլունուր։

Պիլէթլէր՝ Տէրսասէրտէ Զրաաթ Պանգասը իսարէի մէրքէզիյէտիյլէ Պաղչէ Գապուսնա Համիտիյէ ճասատէսնէ 38 նումէրօլը մաղազասա մուգիմ Թիմօլէօն Վասիլիասիա վէ Թաշրասա Զրաաթ Պանգասը չիպէ վէ ասնտրգլարրնա վէ Օսմանլը Պանգասը չիպէլէրինէ ֆիրսէթ օլունուր. 25 ատէտ թամ պիլէթլան քիմօյէ 100ատէ պէշ իքրամ իսիլիր, վէ սաթրլմասան պիլէթլէր՝ թարէքը քէշիսէսէն իւչ կիսին էվվէլինէ գասար քէնճի նօմէրօլարրնը հավի զարֆլարը իւէ պիրլիքամէ իյատ իսիլիրքամէ իսթիրասա օլունուպ պէտլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱՔԸ 1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

ՆԷՍԹ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱՔԸ ԵՒՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

ՀԱԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՊԴԷՋԻ ԵՒ ԷՖԷՐԻՄԻ ԹԱՑՄՂԱՆԸ

Սերսպայէն ներքնամած խայծդանի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծդանը, որ Յունասանի Արաւեսաից Յուցանանդէսէն արժանիքի արծաթ շքանշանի արժանացած է։ Անուշահամ է և բնաւ ատամքը չխանգարեր։ Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս լանձնարարուած է հանգուցեալ Տօքթ. Թորոսանեան էֆէնտիյէ։ Այս խայծդանը եթէ տարբեր դգալով մը խմուելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի ասրափոքր հիւանդութեանց դէմ կը պայպանէ մարդը։

Արդապէս կը բուժէ հազը, հարբուխը, կուրծքի իլուսածքները, պռոնչիթը, դժուարաշնչութիւնը, թոքախտ սկզբնաւորութիւնը, մարթի հիւանդութիւնները և ծննդական գործարաններու անհանգստութիւնը։

Կը ծախուի Մարտիրոսաղայիս ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ Կ. Գոլոյ համար գինն է 5 գուռնէան։ 18—50

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ԱՑՑԵԼԵՑԷ՛Ք, ԳԻՏԻ ՕԳՏՈՒԻՐ

Եղիսաւարդներու Ճշմարիտ Խորհրդատուն

ՏՈՔԹ. ԳԱՌԼՕ ՑԱԿՈԲԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԱՓԵՐՈԴԻՏԵԱՆ ԵՒ ՄԻՋԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ամէն օր, բաց ի Կիրակի օրերէն, կը գտնուի Պէրպէրեան դեղարանը, Կէտիկ Փաշա Պոշի ժամը 3ին մինչեւ 6, եւ Պանճճ-Գաբու Մէրճամէքճեան - Պիանճի դեղարանը ժամը 7ին 11։

Ուրբաթ օրերը ձրի երկու դեղարանճեռուն մէջ ալ

Տօքթ. Գառլօ Յակոբեան, իր բազմամեայ փորձառութեամբ և եւրոպական ամէնէն նշանաւոր բժիշկներուն կիրարկած մէթոտներով, արագապէս և առանց ոնաէ հետք թողելու կը դարմանէ ամէն տեսակ սիրոտիական խնդիրներ։ Ինչպէս Ցերմամզութիւն (պէլ սոզ գյուղ.), կուր միլիդէռ, ցանգրը մու և սիֆիլիս (ֆրէնկի), սերմնատուութիւն, երազափորձութիւն, առնական անկարողութիւն, և մանաւանդ երիտասարդներու և ծերերու յատուկ դժուարամիզութիւն (ուրդրսիսման իւտեդրալ եւ իբերդրօֆի տր բրուդաղ)։

Սերպայէ բերել տուած նորաձեւ գործիքներով, վերոյիշեալ հիւանդութեանց յատուկ ամէն տեսակ վիրահատական գործողութիւն կը կատարէ արագ և առանց ցաւ պատճառելու։

Միքրոդիասկան (միքրոսքոպիք) զննութիւնք ափսոդիասան ախտերու մասին և անմնացիք գեղեցիկ Ցալու միջոցներու կիրարկում։

Աւելորդ չէ ըսել թէ առաջին տեղեկութիւնը միշտ ձրի է։ 13—50

ԹԱՀԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ
ԹԷՐՁԻ ՅԱԿՈԲ

Մանուկ Բալատ Մանասքը խառնուտ 32 նումէրօիէ մուրքքամ օտատ սրմարլատա էլպիսէ իւէ մէչղալ օլուպ, վապրին կիսիրկէ մուվաֆրզ սուրէթ-թէ պիչիմի էլպիսէ եատրդը կիպի, պալլըճա ասիլիւն էլպիսէէրի վէ սոիր քուսասիմլէրի սէօզ վէրտիկի կիւն վէ սոատքտա սէպաթ իւէ հաղրը իսէր։ Թիւճարան եազբէրլարը իւէ վէ սոիր սատմարընտա հոֆիֆալզգ իւէ սաքսի էլպիսէ եատրա։ պու խասուսը թէչրիֆ խաէէք զէվաթքն խօյնուտիյէթի խաուսընտա իչոնը մէգքիւբէ խսթիտար օլանմաղ տրը։ 3 50

ԼԱՆԹԱՃԻՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Սգեռլիճ

Դրամագլ. ուեի ֆաճ 13,000,000
Տարեկան գանձում տոկոսէ և ապահովագիրէ 4,162,578
Անգլ. ապահովագրական ընկերութիւն հրդեհի դէմ եւ կեռաճի վրայ
Որ այժմ ձուլուած է ՌՕՃԸԼ ապահովագրական Ընկերութեան ճեռ

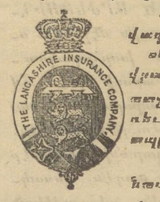

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւն ամէն տեսակ տեսականութիւններու վրայ, —քարէշէն և փայտէշէն կալուածներ, առեւտրական թաւարներ, ապրանքներ, եւն. եւն.։

Լանքաչիր միշտ նպատաւոր եղած է ամէն կողմանէ արագ և արդար կերպով գործադրելու համար։

Իր դրամագլխին՝ 13,062,125 անգլ. ոսկի բարձր թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ'երաշխաւորէ ապահովագրեալներուն։

ՑՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ

ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ, թիւ 1' ՆՈՐԹ ՃՕՆ ՍԳՐԻԴ
ԼՈՆՏՈՆ, 28' ԼՕՄԲԱՐՏ ՍԳՐԻԴ

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՊՕՆՏ ՍԷՆԼԻԷՐ ԵՒ ԸՆՆ

Նօ. 4 և 5 Գիւլիւք Թիւնէլ խան
Դեռ-Գործակալ էֆիրճեի
ՄԱԳՍՈՒՏ Ե. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ 50=2

Տէրսասէթ ուսում պէրպէր վէ գանվէնի էտասիր քէթիսիսալրը եասրիանէսինին պու քէրրէ Սիրքէճիան Տէօրթ եօլ ալրլրնասա Լէզանանէի Թիւրքիյէ թիթիսապիտանէի գանվէնին իսասթիսնի նադլ իսիմիշ օլասուղը էմասիր մէրգասանին ծալուսի օլմադ իւզրէ իլսանը թէյիթիյէթ օլանտար։

5 Գիսան 322

Սինկէրի Գիւլարատասական 4րդ Յուլանանդէսին բացուսը կատարած է Բերա, Պոն Մարշէի գիսաց, Ընդհ. Տնօրէնութեան սրանիսրան մէջ։ Յուլանանդէսը ամէն օր բաց է և մուտքը ազատ։

ԳԵՂԵՑԻԿ ԱԿՌԱՆԵՐ
ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԷՅՑԵՏԻՐԻ ՓՈՇԻՆ

Բերնին առողջութիւնը կ'ապահովէ

Ակռաներու հիւանդութիւնները և գլխաւորաբար փտումը հեռացնելու վրայ են, ինչ որ բոլորովին անոնց ոյլասերելուն և այնչանալուն նշանն է։ Ասանց պատճառ է ՀԷՅՑԵՏԻՐ անուններու գործածութիւնը և մէկ մէնն ալ ակռաներուն անխնամ պահուելը։

Գիտենք թէ թթու սնունդները ակռային բարին կը վնասեն և պատճառ կ'ըլլան որ փոսն անոնք։ Շնչարանալ, թթուի կը փոխուի, որսվ ակռաներուն կը վնասէ։

Որպէս զի ակռաները չազդուին սնունդներու վնասակար ազդեցութենէն, պէտք է զանոնք մաքրել լաւագոյն փոշիով մը, ինչ որ մրուր չի թողուր ակռաներուն վրայ։ Բայց զգուշանալ պէտք է հանքային փոշիներէ, որոնք ընդհանրապէս մարմարի կարուածք, քարի փոշիներ, եւն. կը պարունակեն, ու ակռաները փոքրնալու կը ծառայեն աւելի։

Պէտք է որ փոշին բուսային ըլլայ, այսինքն ծծող յատկութիւն ունեցող, և կազդուրիչ։

Լաւագոյն փոշին որ բոլոր այս յատկութիւնները ունի և ակռաները կը ներկայացնէ,

ՀԷՅՑԵՏԻՐԻ ՓՈՇԻՆ

է, որ տիեզերական համբաւ մը ունի։

Մթերանոց. — Մաքքովիչ դեղարան, Բերա, Ռուսական դեսպանատան կից։ 12—20

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՒՏ ՄԸ

Այս անգամ կիներն են որ օգտուեցան Նոր Այնարկի հրաչալի գիւտէն։ Հռչակաւոր Ամերիկացի կնախատայոյժ Տօքթ. Ժ. Ֆլաուրս այնասանկցուցած է մեր դարուսկի մը Մէյպլլ Ռուլի հրատարակած է Պոմ տը Ֆիկ (Baume de figues) անուամբ դեղ մը որ դուրսէն գործածուելով առանց գործողութեան պէտքը զգացնելու բնականօրէն կը մաքրէ և կը դարմանէ արգանդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, նոյն իսկ արգանդի անկում (prolapsus) որչափ որ հինցած ըլլան և առանց ցաւ պատճառելու, ինչ որ կարեւորն է, մինչդեռ բժշկական սեռ է գործողութիւն անագին դրամի դուռ բանալէ վերջ անարդիւն և չատ անգամ վտանգաւոր և նոյն իսկ մահաբեր կ'ըլլայ։

Կը յանձնարարենք ուրեմն առաջ կիներուն փորձել անգամ մը Պոմ տը Ֆիկը որուն գործածութեան եղանակը ամէն մէկ տուփերուն մէջ կը գտնուի բոլոր գլխաւոր դեղագործներուն քով։

Société de Bienfaisance mutuelle des femmes Jolliet. Ill. U. S. A.

Աֆիոն-Գարահիսարի դեր-գործակալ Զաւկաս էֆ. Տէր Գէորգեան Նէրկայացուցիչ Ռ. Սալթաեանց

Կ. Գէյիս Այրբ Բարմագ խան 6—15

ՁԷՐ ԵՒ ՅՆՕՐԻՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ